

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับ
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม
ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โดย

ทวีพร ตริ์ผอง

พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์

วิจิตรรัตน์ บุญทอง

สนับสนุนงบประมาณโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประจำปีงบประมาณ 2558

Factors affecting the availability of accounting
personnel for ASEAN Economic Community
: A Case Study of hotel Hua hin,
Prachuab Khiri Khan Province.

By

TAWEEPORN TREEPONG

PIMPAVEE MANEEWONG

VIJITRAT BOONTONG

Granted by

Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Fiscal year 2015

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ” เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนและการส่งเสริมจากสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์เพื่อนำผลการวิจัยที่เป็นนวัตกรรมทางวิชาการไปใช้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม

ขอขอบพระคุณ ดร.อธิสิทธิ์ นุชเนตร, และจันทร์ทณีย์ จันทร์สวัสดิ์ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ และข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ในครั้งนี้

ขอขอบสถานประกอบการธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี โดยการเสียสละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถาม ตลอดจนได้เอื้อเฟื้อข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในพื้นที่ จนกระทั่งโครงการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ที่อนุมัติงบประมาณอุดหนุนวิจัยเป็นค่าใช้จ่ายของโครงการนี้ และสถาบันวิจัยและพัฒนาที่ดูแลเอื้อเฟื้อ อำนวยความสะดวกทุกประการในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้ง ขอมอบความดีทั้งหมดอันเกิดจากงานวิจัยชิ้นนี้แก่ผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยทุกท่าน

ทวีพร ตริ์ผอง และคณะ

กันยายน 2558

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : Social 021/2558

ชื่อโครงการ : ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชื่อนักวิจัย : ทวีพร ตรีผอง พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์ และวิจิตรรัตน์ บุญทอง

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 3) ศึกษาระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. บุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบล หัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ระดับการศึกษาที่จบสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมา ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี 5-10 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00

2. ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากร ทางบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D = 0.72)

3. ระดับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาชีพ พบว่า ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D = 0.75) ด้านภาษา ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$, S.D = 0.54) ด้านกฎหมาย ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D = 0.74) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D = 0.55)

คำสำคัญ : ธุรกิจโรงแรม , ความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี , ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

E-mail Address : Taweeporn.t@mur.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : ตุลาคม 2557-30 กันยายน 2558

Abstract

Code of project : Social 021/2558

Project name : Factors affecting the availability of accounting personnel for
ASEAN Economic Community : A Case Study of hotel Hua hin,
Prachuab Khiri Khan Province

Resercher nam : Taweeporn Treepong and Vijitrat Boontong

This study is aimed at. For the purpose. 1) personal factors of accounting personnel in the business district of Hua Hin Hua Hin. 2) the level of knowledge and understanding about ASEAN's accounting personnel in the business district of Hua Hin Hua Hin and 3) the availability of personnel, accounting degree in business district of Hua Hin Hua Hin. To jumpstart development. A sample of 200 people used to gather information. including query The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation.

The results show that.

1. Personnel account for the ASEAN Economic Community: A Case Study of the business district hotels in Hua Hin Hua Hin is a female of 147 people, representing 73.50 per cent were aged between 31-35 years, the number 140, representing a 70 percent level of education. finishing up a Bachelor of 184 people, representing 92.00 per cent, followed by work experience related to the accounting for 5-10 years, a total of 130 people, representing 65.00 per cent.

2. Level of understanding about ASEAN's overall accounting personnel at a high level (= 4.10, SD = 0.72).

3. The availability of supporting ASEAN Hua Hin district of Prachuap Khiri Khan found that the availability of professional support for the ASEAN Economic Community. The Accounting Profession Overall, the high level (= 4.47, SD = 0.75) and the availability of supporting language development. Overall is moderate (= 3.26, SD = 0.54) Legal equipped to accommodate development. Overall, the high level (= 4.00, SD = 0.74) and information technology. Its readiness to support the ASEAN Economic Community. Overall, the high level (= 4.20, SD = 0.55).

Key words : Hotel business, the availability of personnel, accounting, knowledge of the Asean Economic Community.

E-mail Address : Taweeporn.t@rmur.ac.th

Period of project : October 2014-September 2015

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	3
2 ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	4
แนวคิดทฤษฎีความพร้อม	5
แนวคิดทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ	9
สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547	14
แนวความคิดเกี่ยวกับซีเอฟโอ	21
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักบัญชี	24
ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	26
ผลกระทบจากการค้าบริการด้านแรงงานเสรี	31
การเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี	36

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
2	การพัฒนาวิชาชีพการบัญชีไทย	37
	คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดของ	39
	การเตรียมความพร้อม (ภาครัฐ เอกชนและบุคลากรทางบัญชี)	42
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	51
3	วิธีดำเนินการศึกษา	53
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	54
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
	การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางบัญชี	58
	ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	59
	ตอนที่ 3 ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	61
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	68
	สรุปผลการวิจัย	68
	การอภิปรายผล	69
	ข้อเสนอแนะ	72
	บรรณานุกรม	73
	ภาคผนวก	74
	แบบสอบถาม	75
	ประวัติผู้วิจัย	81

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โครงสร้างองค์กรตาม พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547	16

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางบัญชี	58
2	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมและรายด้าน	59
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี โดยรวมและรายข้อ	61
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านภาษา โดยรวมและรายข้อ	63
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านกฎหมาย โดยรวมและรายด้าน	65
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายด้าน	66

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางบริบททางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีการแข่งขันสูง อันส่งผลให้ประเทศต่างๆ ต้องปรับตัวเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากระบบเศรษฐกิจโลก รวมถึงการรวมกลุ่มการค้ากันของประเทศต่างๆ อาทิ สหภาพยุโรป และเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้เห็นชอบเมื่อปี 2545 ให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจของอาเซียน” ภายในปี 2558 มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน โดยเน้นการเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือระหว่างประเทศสมาชิกโดยเสรีกลุ่มทางเศรษฐกิจในสินค้าและบริการสำคัญ 12 สาขา ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน ลดช่องว่างของระดับการพัฒนาของประเทศสมาชิกอาเซียน และส่งเสริมให้อาเซียนสามารถรวมตัวเข้ากับประชาคมโลกได้อย่างไม่อยู่ในภาวะที่เสียเปรียบ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ Asean Economic Community หรือ AEC) คือ การรวมตัวของประเทศต่างๆ ในอาเซียน จำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน, กัมพูชา, อินโดนีเซีย, ลาว, มาเลเซีย, พม่า, ฟิลิปปินส์, สิงคโปร์, ไทย, และเวียดนาม โดยมีเป้าหมายหลักในการรวม 10 ประเทศ ให้เป็นตลาดและฐานผลิตเดียวเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนภายในกลุ่ม AEC เอง และสร้างอำนาจต่อรองทางการค้าการลงทุนกับประเทศนอกกลุ่ม AEC ซึ่งเป็นลักษณะคล้ายกับการรวมกลุ่มของสหภาพยุโรป หรือ EU นั่นเอง ซึ่งแต่ละประเทศจะต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ จากการเข้ามาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมของไทย ตลอดจนแรงงานในสาขาวิชาชีพต่างๆ ที่จะต้องพัฒนาให้เท่าเทียมนานาประเทศ สาขาวิชาชีพเหล่านี้ได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และบัญชี เพราะสาขาวิชาชีพเหล่านี้เป็นสาขาวิชาชีพของไทยที่มีความพร้อมสูง มีสมาคมและการรวมตัวที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ประจักษ์ และเป็นสมาคมที่ประชาคมอาเซียนได้ยกมาเป็นกลุ่มแรกของไทยที่จะมีการวางกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ หากจะมีคนในประเทศสมาชิกเข้ามาหางานในกลุ่มวิชาชีพทั้งเจ็ดนี้ในไทย แต่ในทางกลับกันหากคนไทยที่หางานในกลุ่มวิชาชีพเหล่านี้ยังไม่พร้อมในการปรับตัว ปัญหา ก็จะตกมาสู่พวกเขาเช่นกัน ในประเด็นนี้ข้อสรุป คือ การเปิดให้ผู้ประกอบอาชีพที่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการประสานงานวิชาชีพสาขาต่างๆ ทั้ง 7 สาขา (ASEAN Joint Coordinating

Committee) และหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพหรือองค์การระดับประเทศสมาชิกต่างๆ หรือสภาวิชาชีพ (Professional Regulatory Authority) หรือ กระทรวง/องค์การที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิก ขึ้นทะเบียนหรือออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบวิชาชีพชาวต่างชาติเข้ามาประกอบวิชาชีพในประเทศอาเซียนได้ โดยต้องปฏิบัติตามกฎและระเบียบภายในประเทศนั้นๆ ในทำนองกลับกันหากคนไทยที่ประกอบวิชาชีพเหล่านี้ ก็สามารถที่จะไปหางานยังประเทศอื่นที่มีค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่าได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการไทย หรือแรงงานไทยก็จะมีโอกาสออกไปลงทุนหรือหางานในต่างประเทศมากขึ้น และได้รับค่าตอบแทนที่สูงจากเดิม (รศ. ดร. จุฑา เทียนไทย, 2555)

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการบัญชีซึ่งเป็นอาชีพหนึ่งที่มีผลกระทบต่อเตรียมความพร้อมสู่ AEC เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ช่วยหลีกเลี่ยงและบรรเทาผลกระทบในเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งยังอาจช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ สร้างแนวทางและวางแผน เพื่อนำผลกระทบที่ได้รับ มาเป็นโอกาสทำให้เกิดผลในเชิงบวกในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลและระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี

3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการกำหนดขอบเขตพื้นที่จะมุ่งเน้นพื้นที่ของสถานประกอบการธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.3 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 แห่ง เป็นลักษณะการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลของธุรกิจโรงแรมในตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, P125)

3.4 ขอบเขตเวลา

เวลาในการดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูลใช้เวลา 12 เดือน
 ระยะเวลาเริ่มต้นเก็บข้อมูลเบื้องต้นตั้งแต่ ตุลาคม – ธันวาคม
 ระยะเวลาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ตั้งแต่ สิงหาคม – กันยายน 2558
 ระยะเวลาประมวลผลข้อมูลและการรายงานผล สิงหาคม – กันยายน 2558

4. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา) โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานผลิตเดียว

ธุรกิจโรงแรม หมายถึง สถานประกอบการธุรกิจโรงแรมในอำเภอหัวหิน ตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี หมายถึง ระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการธุรกิจโรงแรมอำเภอหัวหิน ตำบลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจ และความพร้อมของสถานประกอบการธุรกิจโรงแรม
2. สถานประกอบการของธุรกิจโรงแรมนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางบัญชีของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนนำผลที่ได้รับจากการวิจัยไปวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน อบรม และสัมมนาให้ความรู้และความเข้าใจ แก่บุคลากรทางบัญชีของธุรกิจโรงแรม

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาโครงการวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คณะผู้จัดทำโครงการวิจัยลำดับเอกสารและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดทฤษฎีความพร้อม
 - 1.1 ความหมายของความพร้อม
 - 1.2 องค์ประกอบของความพร้อม
2. แนวความคิดทฤษฎีความรู้และความเข้าใจ
 - 2.1 ความหมายของความรู้ (knowledge)
 - 2.2 เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้
3. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547
 - 3.1 คำนิยามของ “วิชาชีพบัญชี”
 - 3.2 สภาวิชาชีพบัญชี
 - 3.3 โครงสร้างองค์กรตาม พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547
 - 3.4 สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี แบ่งเป็นกี่ประเภท
 - 3.5 มาตรฐานการบัญชี
 - 3.6 วิชาชีพบัญชีควบคุม
 - 3.7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
 - 3.8 การกำกับดูแลโดยภาครัฐ
 - 3.9 นิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านวิชาชีพควบคุม
 - 3.10 บทกำหนดโทษ
4. แนวความคิดเกี่ยวกับซีเอฟโอ (ผู้บริหารระดับสูง)
 - 4.1 บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ ซีเอฟโอ
5. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักบัญชี
 - 5.1 ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดัน มี 5 ประการ ดังนี้
6. ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
 - 6.1 วัตถุประสงค์ของอาเซียน

- 6.2 ความเป็นมาของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน
- 6.3 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- 7. ผลกระทบจากการค้าบริการด้านแรงงานเสรี
 - 7.1 ผลกระทบของการเปิดการค้าบริการเสรี
 - 7.2 ผลกระทบต่อแรงงาน/นักศึกษาซีพีไทย
- 8. การเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี
- 9. การพัฒนาวิชาชีพการบัญชีไทย
- 10. คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดของ
- 11. การเตรียมความพร้อมบุคลากรทางบัญชี
 - 11.1 ภาครัฐ
 - 11.2 ภาคเอกชน
 - ดำเนินการเชิงรุก (AEC)
 - ดำเนินการเชิงรับ (AEC)
 - 11.3 ภาคบุคลากรทางบัญชี
- 12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 13. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวความคิดทฤษฎีความพร้อม

แนวความคิด ทฤษฎีความพร้อมและการเตรียมความพร้อมคำว่า “พร้อม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นคำวิเศษณ์ที่มีความหมายว่า ครบถ้วน ส่วนคำว่า “ความพร้อม” เป็นคำนามซึ่งจะมีความหมายว่าความครบครัน หรือมีทุกอย่างครบแล้ว “ความพร้อม” เป็นคำแสดงกิริยาร่วมหรือในเวลาเดียวกันหรือในทำนองนั้น เช่น ไปพร้อมกัน ถึงพร้อมกันโดยปริยายหมายความว่า ครบครัน (ครบครัน) หมายถึง พร้อมเพรียง ไม่ขาดเหลือ บริบูรณ์ เช่น งานพร้อมดีพร้อม เตรียมพร้อมเสร็จ เช่น พร้อมแล้ว

1.1 ความหมายของความพร้อม

ความพร้อม คือ สภาวะที่บุคคลพร้อมด้วยประการทั้งปวงที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดในกาเรียนรู้ความพร้อม หมายถึง สภาวะที่บุคคลพร้อมที่จะเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ถึงระดับที่จะปฏิบัติงานได้บวกกับความรู้พื้นฐาน

ความพร้อมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของการเรียนรู้ องค์ประกอบของความพร้อมมี 2 ประการ คือ (1) องค์ประกอบภายในผู้เรียน ได้แก่ วุฒิภาวะและสภาวะเดิม (2) องค์ประกอบภายนอกผู้เรียน

แนวความคิดของนักจิตวิทยาเกี่ยวกับความพร้อม

นักจิตวิทยามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมแตกต่างกันเป็น 2 กลุ่ม สรุปได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เชื่อว่า ความพร้อมเป็นเรื่องธรรมชาติไม่ใช่สิ่งที่เร่งได้มีตั้งแต่สมัย รุสโซ ซึ่งเป็นผู้ที่เชื่อเรื่องนี้อย่างมาก

กลุ่มที่ 2 เชื่อว่า ความพร้อมสามารถเร่งให้เกิดขึ้นได้ โดยการจัดประสบการณ์ให้ไม่จำเป็นต้องรอให้เด็กพร้อม

Amonrat (2555) กล่าวว่า ความพร้อม คือ สภาวะที่บุคคลพร้อมด้วยประการทั้งปวงที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ในการเรียนรู้ความพร้อม หมายถึง สภาวะที่บุคคลพร้อมที่จะเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ถึงระดับที่จะปฏิบัติงานได้บวกกับความรู้พื้นฐาน คำว่า “พร้อม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นคำวิเศษณ์ที่มีความหมายว่า ครบถ้วน ส่วนคำว่า “ความพร้อม” เป็นคำนามซึ่งมีความหมายว่า ความครบครัน หรือมีทุกอย่างครบแล้ว ดังนั้นหากจะแปลความหมายของความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาแล้วก็น่าจะมีความหมายว่าสภาพที่มีทุกสิ่งทุกอย่างครบครันที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ได้

Barrow and Milburn (1990 : 259) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง การที่บุคคลมีความสนใจและเริ่มต้นที่จะกระทำการบางอย่าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อม คือ สภาพจิตใจ กายวิภาค และสรีรวิทยา

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2540: 229-230) ให้ความหมายไว้ว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพความ สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจที่พร้อมจะตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทางด้านร่างกาย ได้แก่วุฒิภาวะ (Maturity) ซึ่งหมายถึง การเติบโตอย่างเต็มที่ของอวัยวะร่างกาย ทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือพอใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุปความพร้อม หมายถึง สภาพที่เตรียมพร้อมในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สามารถคล่องและสำเร็จภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปการเตรียมความพร้อม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของกระทำการบางอย่างที่ได้ถูกเตรียมพร้อมเพื่อให้เกิดความมั่นใจและตั้งใจในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ให้สามารถสำเร็จคล่องไปได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนคุณสมบัติหรือสภาวะของบุคคลที่พร้อมจะทำงานหรือกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีแนวโน้มจะประสบผลสำเร็จอย่างตามวัตถุประสงค์

การวิจัยในครั้งนี้ ความพร้อมของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการย้ายที่ทำการจากท่าอากาศยานสาทรกรุงเทพ (ดอนเมือง) ไปสู่ท่าอากาศยานสาทรสุวรรณภูมิ หมายถึง สภาพที่เตรียมพร้อมในการปฏิบัติหรือดำเนินกิจกรรมที่ท่าอากาศยานสาทรสุวรรณภูมิให้สามารถสำเร็จคล่องไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นผลมาจากการเตรียมตัวไว้แล้วสำหรับกิจกรรมนั้นๆเพื่อที่จะสามารถกระทำการกิจอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคตได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จมากที่สุดหรือประสบปัญหาน้อยที่สุด

ธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้คือ การที่ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ เชื่อมโยง (Bond) ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง และได้รับความพึงพอใจจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ธอร์นไดค์ได้ ทำการทดลองพบว่า การเรียนรู้ของอินทรีย์ ที่ด้อยความสามารถเกิดจากการลองผิดลองถูก (Trial and Error) ซึ่งต่อมา เขานิยมเรียกว่า การเรียนรู้แบบเชื่อมโยง การทดลองของธอร์นไดค์ ที่รู้จักกันดีที่สุด คือ การเอาแมวหิวใส่ในกรง ข้างนอก กรงมีอาหารทิ้งไว้ให้ แมวเห็น ในกรงมีเชือกซึ่งปลายข้างหนึ่งผูกกับบานประตูไว้ ส่วนปลายอีกข้างหนึ่ง เมื่อถูกดึงจะทำให้ประตูเปิด ธอร์นไดค์ ได้สังเกตเห็นว่า ในระยะแรก ๆ แมวจะวิ่งไปวิ่งมา ชวนโน้นกัดนี้ เผอิญไปถูกเชือกทำให้ประตูเปิด แมวออกไปกินอาหารได้ เมื่อจับแมวใส่กรง ครั้งต่อไปแมวจะดึงเชือกได้เร็วขึ้น จนกระทั่งในที่สุดแมวสามารถดึงเชือกได้ในทันที ธอร์นไดค์ได้สรุปว่า การลองผิดลองถูก จะนำไปสู่การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง และการเรียนรู้ ก็คือการที่มีการเชื่อมโยง (Connection) ระหว่างสิ่งเร้า (Stimuli) และการตอบสนอง (Responses) การเรียนรู้แบบ ลองผิดลองถูก มีใจความที่สำคัญว่า อินทรีย์ กระทบสิ่งเร้า อินทรีย์จะลองใช้วิธีตอบสนองต่อสิ่งเร้าหลาย ๆ วิธี จนพบกับวิธีที่เหมาะสมและถูกต้องกับเหตุการณ์ และสถานการณ์ เมื่อได้รับการตอบสนองที่ถูกต้องก็จะนำไปต่อเนื่องเข้ากับสิ่งเร้านั้น ๆ มีผลให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์ และลำดับขั้น ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้แบบนี้ คือ

1. มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเป็นสิ่งเร้าให้อินทรีย์แสดงการตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมออกมา
2. อินทรีย์จะแสดงอาการตอบสนองหลาย ๆ อย่าง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจจะถูกตัดทิ้งไป
4. เมื่อปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจถูกตัดทิ้งไป จนเหลือปฏิกริยาที่ทำให้เกิดความพอใจ อินทรีย์จะถือเอา กิริยาตอบสนอง ที่ถูกต้องและจะแสดงตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Interaction) นั้นมากระทบอีก

นอกจากนี้ ธอร์นไดค์ ได้ตั้งกฎแห่งการเรียนรู้ขึ้นอีก 3 กฎ คือ

1. กฎแห่งผล (Law of Effect) กล่าวว่าเมื่อการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับอาการตอบสนองนำความพอใจมาให้ การเชื่อมโยง ระหว่างสิ่งเร้ากับอาการตอบสนองก็จะแน่นแฟ้นขึ้น ถ้าความสัมพันธ์นี้ นำความรำคาญใจมาให้ ความสัมพันธ์นี้ ก็จะคลายความแน่นแฟ้นลง หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ถ้าจะให้ผู้เรียนรู้อะไรจะต้องมีรางวัลให้ (รางวัลมิได้หมายถึงสิ่งของแต่อย่างเดียว แต่รวมเอาทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้ผู้เรียน รู้สึกพอใจ เช่น การให้คำชมเชย เป็นต้น) เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรม ที่ต้องการออกมา ถ้าจะให้พฤติกรรมบางอย่างหายไปเมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาจะต้องมีการทำโทษ เมื่อธอร์นไดค์ ประกาศ กฎแห่งผล ออกมาเช่นนี้ มีผู้พยายามทดลองเพิ่มเติมและมีผู้โต้แย้งกันเป็นอันมาก ต่อมาธอร์นไดค์พบว่า การทำโทษ มิได้ทำให้การเชื่อมโยงคลายลง ในที่สุดก็สรุปว่า ถ้าการทำโทษมีผลอยู่บ้าง ก็ไม่ได้ทำให้การเชื่อมโยงอันเก่าคลายลง แต่จะเป็นการบังคับ ให้ผู้เรียนพยายาม ลอง

แสดงอาการตอบสนองอย่างอื่น ในที่สุดธอร์นไคค์จึงล้มเลิกกฎแห่งผลที่เกี่ยวกับ การลงโทษ แต่ยังคงเหลือกฎแห่งผล ในด้านการให้รางวัลไว้ว่า รางวัลเท่านั้นที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น

2. กฎแห่งการฝึก (Law of Exercise) จากการสังเกตเมื่อเอาแมวใส่กรงครั้งหลัง แมวจะหาทางออกจากกรงได้เร็วขึ้น เมื่อทดลอง ๆ เข้า แมวก็สามารถออกจากกรงได้ทันที ตามลักษณะนี้ ธอร์นไคค์อธิบายว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองได้ สัมพันธ์แน่นแฟ้นขึ้น และความสัมพันธ์นี้จะแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เมื่อมีการฝึกหัดหรือซ้ำบ่อย ๆ และความสัมพันธ์นี้จะคลายอ่อนลงเมื่อไม่ได้ใช้ และธอร์นไคค์เชื่อว่าการกระทำที่ไม่มีรางวัลเป็นผลตอบแทนหลังการตอบสนองนั้น ๆ สิ้นสุดลงจะต้องลงเอยด้วยความสำเร็จ มิฉะนั้นการกระทำนั้นก็ไม่มีจุดหมาย แต่หลังจากปี ค.ศ.1930 ธอร์นไคค์ได้แก้กฎแห่งการฝึกนี้ใหม่ เพราะในบางกรณี กฎแห่งการฝึกและกฎแห่งผลไม่สามารถใช้ในสถานการณ์เดียวกันได้ เช่น เมื่อปิดตาแล้ว ทดลองหัดลากเส้นให้ยาว 3 นิ้ว แม้ให้ฝึกหัดลากเส้นเท่าไรก็ตามก็ไม่สามารถลากเส้นให้ยาว 3 นิ้วได้ ดังนั้นการฝึกหัดทำจะมีผลติดต่อกับ การเรียนรู้ด้วยตัวของมันเองไม่ได้ จะต้องมียุทธวิธีอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น ธอร์นไคค์จึงประกาศยกเลิกกฎแห่งการฝึกนี้ แต่ยังคงเชื่อว่า การฝึกฝนที่มีการควบคุมที่ดี ก็ยังมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้นั้นเอง กล่าวคือ ถ้าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทราบผลของการเรียนแต่ละครั้งว่ายาวหรือสั้นไปเท่าใด การฝึกหัดก็สามารถทำให้ผู้ฝึกหัดมีโอกาสลากเส้นให้ยาว 3 นิ้วได้

3. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ธอร์นไคค์ตั้งกฎแห่งความพร้อมนี้เพื่อเสริมกฎแห่งผลและได้อธิบายไว้ในรูปของการเตรียมตัว และการเตรียมพร้อมในการที่จะตอบสนองกิจกรรมที่ตามมาหลังจากการที่มีการเตรียมตัวพร้อมแล้ว เช่น ในสถานการณ์ของแมวในกรง แมวจะทำอะไรออกมานั้น แมวจะต้องหิว แมวสามารถเอาเท้าตะบับเชือกที่ห้อยแขวนอยู่นั้นได้ และมีประสาทสัมผัสที่จะรับรู้ว่าได้รับผลพอใจหรือไม่พฤติกรรมที่แสดงออกไปแล้ว เป็นต้น หรือถ้ามนุษย์พร้อม ที่จะเรียนรู้อะไรบางอย่างได้ พร้อมทั้งจะแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่จำเป็นสำหรับขบวนการการเรียนรู้ นั้น เช่น จะต้องมียุทธวิธีที่สูงพอ แข็งแรงและอยู่ในสภาวะจิตใจที่เหมาะสม ผู้เรียนจะแสดงหรือไม่แสดงพฤติกรรมอะไรออกมานั้น ธอร์นไคค์ ให้หลักไว้ 3 ข้อ คือ

(1) เมื่อหน่วยของการกระทำพร้อมที่จะแสดงออกมา ถ้าผู้กระทำทำด้วยความสบายหรือพอใจไม่มีอะไรจะเปลี่ยนแปลงการกระทำนี้ได้

(2) ถ้าหน่วยของการกระทำพร้อมที่จะแสดงออกแต่ไม่ได้แสดง จะทำให้เกิดความไม่สบายใจ

(3) ถ้าหน่วยของการกระทำยังไม่พร้อมที่จะแสดงออก แต่จำเป็นต้องแสดงออก การแสดงออกนั้น ๆ กระทำไปด้วยความไม่สบายใจ ไม่พอใจเช่นกัน ถึงแม้ว่าธอร์นไคค์ได้ปรับปรุงแก้ไขและขยายแนวความคิดของเขาอยู่ตลอดเวลา ทำให้กฎแห่งความพร้อมและกฎแห่งการฝึกหัดหย่อนความสำคัญไป ยังคงเหลือเพียงกฎแห่งผลที่เป็นที่ยอมรับกันอยู่ แต่ในกฎนี้ก็เหลือเพียงด้านของรางวัลที่มีผลต่อการเรียนรู้ ส่วนด้านการลงโทษกับการเรียนรู้นั้นถูกตัดทิ้งไป

1.2 องค์ประกอบของความพร้อม

พรรรณี ชูทัยเจนจิต (2538 อ้างใน นฤตพงษ์ ไชยวงศ์ 2540: 18) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความพร้อมไว้ 3 ประการ คือ

1. วุฒิภาวะ
2. การได้รับการอบรมและเตรียมตัว
3. ความสนใจหรือแรงจูงใจ

Downing และ Thackrey (1971 อ้างถึงใน นวรัตน์ พ.ต.ต., 2545 : 17) ได้กล่าวว่าการแบ่งองค์ประกอบของความพร้อมออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. องค์ประกอบทางกายภาพ ได้แก่ การบรรลุวุฒิภาวะด้านร่างกายทั่วไป เป็นต้น
2. องค์ประกอบด้านสติปัญญา ได้แก่ ความพร้อมด้านความสามารถในการรับรู้ ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น
3. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ประสบการณ์ด้านสังคม สภาพแวดล้อมรอบตัว เป็นต้น
4. องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ ได้แก่ ความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นต้น

แนวคิดความพร้อม หมายถึง การมีสภาพที่ความพร้อมเพียง มีความครบครัน สภาพที่มีอยู่อย่างเพียงพอ

2. แนวคิดและทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ

2.1 ความหมายของความรู้ความเข้าใจ (knowledge)

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

ความรู้ ความเข้าใจ คือ สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขาตามที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายไว้ และ บลูม (Bloom, 1980 อ้างถึงใน ศิพล รื่นใจชน, 2549, หน้า 10) ได้จำแนกความหมายระหว่างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อประโยชน์ในการสื่อความหมายไว้ ดังนี้

ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำ ไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือระลึกได้ก็ตาม เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสาระ ต่าง ๆ จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็นความรู้เฉพาะสิ่ง และความรู้เรื่องสากล เป็นต้น

ความเข้าใจ เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการสื่อความหมายโดยอาศัยความสามารถทางสมอง และทักษะ ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยการทำ ความเข้าใจนั้นอาจไม่มีผลสมบูรณ์เสมอไป สำหรับพฤติกรรมความเข้าใจแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือการ แปลความ การตีความ และการสรุปอ้างอิง ซึ่งมีความสอดคล้องกับที่ ศิพล รื่นใจชน (2549) ได้ให้ ความหมายของคำว่าความรู้ตามพจนานุกรมทางการศึกษา (Dictionary of Education) ของกู๊ด (Good, 1973) ว่าเป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมสะสม ไว้ ซึ่งคล้ายกับความหมายตามพจนานุกรม (The Lixicon Webster Dictionary) (The Lixicon Webster, 1997) ที่ได้ให้คำจำกัดความของความรู้ ว่าเป็นความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์โครงสร้าง ที่เกิดจากการศึกษาหรือค้นหา หรือเป็นความรู้เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของหรือบุคคลที่ได้จากการสังเกต ประสบการณ์หรือจากรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา และใกล้เคียงกับความหมายที่บลูม (Bloom, อ้างถึงในแสงจันทร์ โสภากาล, 2550, หน้า 15-16) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการระลึกถึงเฉพาะเรื่อง ระลึกถึงวิธีการ กระบวนการหรือสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นความจำและสมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2538, อ้างถึงในแสงจันทร์ โสภากาล, 2550, หน้า 14-15) ได้ให้ ความหมายของความรู้ หมายถึงการรับรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง เหตุการณ์ รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกิดจากการ สังเกตการศึกษา ประสบการณ์ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมความรู้พื้นฐาน หรือภูมิหลัง ของแต่ละบุคคลที่บุคคลได้จดจำหรือเก็บรวบรวมไว้และสามารถแสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมที่สังเกต หรือวัดได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้

ในแต่ละบุคคลต่างมีความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งต่าง ๆ มากน้อยไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับสภาพความ พร้อมในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความความรู้ ความเข้าใจที่สำคัญซึ่งพอชิงตัน และ คาร์ล (Worthington & Grant, n.d. อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2550, หน้า 15-16) ได้อธิบาย เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนหรือระดับการเรียนของนักเรียนที่มีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ พบว่ามี ความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา องค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจสังคมครอบครัว และการจงใจ และสรรพวุฒิ พิพัฒพันธ์ พ.ต.ต. (2538, หน้า 13) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความ คิดเห็นซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรู้ไว้ 2 ปัจจัย ที่มีลักษณะคล้ายกันดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออก เพราะจะทำให้บุคคลมีความรู้และมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุและมีผล
- 1.2 ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ในการยอมรับต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป
- 1.3 สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่น และสังคม

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ครอบครัวยุ หมายถึง การสะสมความรู้โดยทางตรง หรือทางอ้อมจากระเบียบวิธีปฏิบัติกฎเกณฑ์ และค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติ และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มหรือสังคมใดต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มและสังคมนั้น

2.3 สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล

สำหรับปัจจัยและแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความรู้ ความเข้าใจ แต่ละบุคคลจะมากหรือน้อยอยู่ที่ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมครอบครัวและการสนใจ

ระดับความรู้ ความเข้าใจ

ระดับความรู้ ความเข้าใจของแต่ละบุคคลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องและแนวทางในการลำดับความสำคัญซึ่ง บลูม (Bloom, อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2550, หน้า 15-16) ได้แบ่งระดับความรู้ความสามารถทางด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสามารถในการจดจำ อาจจะได้โดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือได้ฟัง ความรู้ในขั้นนี้ประกอบด้วยความจำกัด ความหมายข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ปัญหา มาตรฐาน เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า ความรู้นี้เป็นเรื่องราวของการจดจำได้หรือระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนและไม่ต้องใช้สมองมากนัก ดังนั้นการจำได้หรือระลึกได้จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญทางจิตวิทยาและเป็นขั้นตอนที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ ในการวิเคราะห์การสังเคราะห์และการประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ความคิดและความสามารถด้านสมองเพิ่มมากขึ้น

2. ความเข้าใจ (Comprehensive) เป็นพฤติกรรมขั้นต่อมาจากความรู้ ขั้นตอนนี้จะต้องใช้ความสามารถทางสมองและทักษะในขั้นสูงจนถึงระดับของ “การสื่อความหมาย” ซึ่งอาจทำได้ทั้งที่เป็นการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือการใช้สัญลักษณ์ มักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ แล้ว โดยการฟัง เห็น อ่าน หรือเขียน ความเข้าใจนี้อาจแสดงออกในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่าง ๆ เช่น การบรรยายข่าวสาร โดยใช้คำพูดของตนเองหรือการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมไว้ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดหรือใช้ข้อสรุปหรือการคาดคะเนได้เช่นกัน

3. การนำความรู้ไปใช้ (Application) ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้นี้เป็นพฤติกรรมขั้นที่สาม ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถหรือทักษะทางด้านความเข้าใจดังกล่าวมาแล้ว การนำความรู้ไปใช้

กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการแก้ปัญหาที่ตนเอง ซึ่งมีอยู่ 6 ขั้นตอน และเมื่อนำมาพิจารณาจะเห็นว่าความเข้าใจในหลักทฤษฎีวิธีการต่าง ๆ จะถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหา

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการช่วยแยกภาพรวมออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น อาจแบ่งเป็นชั้นย่อย ๆ ได้ 3 ชั้น ด้วยกัน 1) ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบของปัญหาออกเป็นส่วน ๆ 2) ความสามารถในการเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ และ 3) ความสามารถในการมองเห็นหลักของการผสมผสานปัญหาที่มีองค์ประกอบย่อยมากมาย

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยหลาย ๆ ส่วนมารวมกันเข้าเป็นกรอบโครงสร้างที่แน่นชัด โดยทั่วไปแล้วการนำเอาประสบการณ์ในอดีตมารวมกันกับประสบการณ์ในปัจจุบัน และนำมาสร้างเป็นกรอบที่มีระเบียบแบบแผน เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือความคิดริเริ่ม จึงต้องมีความเข้าใจในการนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์มาประกอบ

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการหาค่าต่อความรู้หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นส่วนประกอบในการประเมินผล มาตรฐานนี้อาจจะอยู่ในทุกขั้นตอนของความสามารถหรือทักษะต่าง ๆ ดังนั้นความหมายของความรู้และความเข้าใจในข้างต้นได้กล่าวถึงกระบวนการเกิดความรู้ไปสู่ความเข้าใจและนำไปใช้ โดยผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน โดยชี้ให้เห็นว่าความรู้เป็นขั้นตอนแรกในการที่สมองรับเอาข้อมูลเข้ามาเก็บไว้ในระบบความจำ จากนั้นขั้นตอนที่สองจึงเป็นเรื่องราวของความเข้าใจในความหมายของข้อมูลจากความรู้ นั้น ๆ จนถึงขั้นถ่ายทอดหรือสื่อความหมายออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ต่อไปได้ แล้วจึงมาถึงขั้นนำความรู้ไปใช้จากความเข้าใจด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลต่อไป จึงไม่สามารถแยกอธิบายเรื่องความรู้และความเข้าใจก่อนที่จะรู้ระดับความรู้ ความเข้าใจของแต่ละบุคคลจะต้องทำการวัดความรู้ ซึ่งสมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ (n.d. อ้างถึงในแสงจันทร์ โสภากาล, 2550, หน้า 15-16) ได้เสนอแนวคิดในด้านวิธีการวัดความรู้ที่เป็นที่นิยมไว้ว่าวิธีการวัดผลความรู้ กระทำได้หลายวิธีที่นิยมปฏิบัติกันโดยทั่วไป คือการวัดโดยใช้แบบทดสอบและเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice Tests) เป็นส่วนใหญ่เพราะเป็นแบบทดสอบที่วัดได้รอบด้าน สามารถวัดผลของการเรียนรู้ได้หลายอย่าง ตั้งแต่กระบวนการทางสติปัญญาขั้นสูงได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าตลอดจนถึงการจดจำเบื้องต้น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (อ้างถึงในอักษร สวัสดิ์ 2542, 26) ได้ให้คำอธิบายว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแต่เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้าง และวิธีแก้ไขปัญหา ส่วนความเข้าใจอาจแสดงออกมาในรูปของทักษะด้าน “การแปล” ซึ่งหมายถึงความสามารถในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง และ “การให้

ความหมาย” ที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุป รวมถึงความสามารถในการ “คาดคะเน” หรือการคาดหมายว่าจะเกิดอะไรขึ้น

เบนจามิน บลูม Benjamin S. Bloom (อ้างถึงในอักษร สวัสดิ์ 2542, 26-28) ได้ให้ความหมายของความรู้ ว่าหมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ วิธีการและกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงแบบกระสวนของโครงการวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 บลูมและคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (cognitive domain) ของคนว่าประกอบด้วยความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป

(กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2530) การเรียนรู้ของคนเราจากไม่รู้ ไปสู่การเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอนดังนี้

"การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อ สิ่งเร้า มาเร้า ประสาทที่ตื่นตัว เกิดการรับสัมผัสกับอวัยวะรับสัมผัสด้วยประสาททั้ง 5 แล้วส่งกระแสสัมผัสไปยังระบบประสาทส่วนกลางทำให้เกิดการแปลความหมายขึ้น โดยอาศัยประสบการณ์เดิมและอื่น ๆ เรียกว่า การรับรู้ (perception) เมื่อแปลความหมายแล้วก็จะมีการสรุปผลของการรับรู้เป็นความคิดรวบยอด แล้วมีปฏิกิริยาตอบสนอง(response) อย่างหนึ่งอย่างใดต่อสิ่งเร้าตามที่รับรู้เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แสดงว่าการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นแล้วประเมินผลที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้แล้ว"

การเรียนรู้เป็นพื้นฐาน ของการดำเนินชีวิต มนุษย์มีการเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงก่อนตาย จึงมีคำกล่าวเสมอว่า "No one too old to learn" หรือ ไม่มีใครแก่เกินที่จะเรียน การเรียนรู้จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี

(ยุพดี ฐิติกุลเจริญ, 2537 : 3) การสื่อสารนั้นจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ นอกเหนือจากปัจจัยสี่ที่มีความจำเป็นต่อความอยู่รอดของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค แม้ว่าการสื่อสารจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความเป็นความตายของมนุษย์เหมือนกับปัจจัยสี่ แต่การที่จะให้ได้มาซึ่งปัจจัยสี่เหล่านั้น ย่อมต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมืออย่างแน่นอน มนุษย์ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของตน และเพื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคม การสื่อสารเป็นพื้นฐานของการติดต่อของกระบวนการสังคม ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมาก และประกอบด้วยคนจำนวนมากขึ้นเท่าใดการสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และสังคมจะนำมาซึ่งความสลับซับซ้อน หรือความสับสนต่าง ๆ จนอาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจและไม่แน่ใจแก่สมาชิกของสังคม ดังนั้น จึงต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ไขปัญหา

ข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับ

สถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ชาร์ลส์ เค อัทคิน (Charles k. Atkin, 1973 : 208) ได้กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

(กิติมา สุรสนธิ, 2533 : 46-47) บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านมาสูดนทั้งหมดแต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน ดังนั้น ข่าวสารที่หลั่งไหลผ่านเข้ามาไปยังบุคคลจากช่องทางต่าง ๆ นั้น มักจะถูกคัดเลือกตลอดเวลา ข่าวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์และเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้รับสาร จะเป็นข่าวสารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร

การเลือกสรรข่าวสารของบุคคลเป็นสิ่งที่อธิบายถึงพฤติกรรมการสื่อสารของแต่ละบุคคลว่าความแตกต่างกันทางสภาพส่วนบุคคลหรือสภาพจิตวิทยามีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร โดยมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Process) ที่แตกต่างกัน

สรุปความหมายความรู้ความเข้าใจได้ดังนี้

เป็นกระบวนการรับรู้เรื่องราวหรือข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและสามารถรวบรวม หรือแยกแยะในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดและสามารถลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน

2.2 เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้

นฤมล สุมรรคา, 2554 : 9-10) กล่าวไว้ว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ มีหลายชนิดเหมาะสมกับการวัดความรู้ตามลักษณะคุณลักษณะซึ่งแตกต่างกันออกไป เครื่องมือวัดความรู้ที่นิยมใช้กันมาก คือ แบบสอบถาม แบบทดสอบ ถือว่าเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปให้ผู้ถูกสอบ ให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด การเขียน การทำท่า ฯลฯ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนกันกับหรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปแบบของข้อสอบหรือแบบทดสอบมี 3 ลักษณะ คือ

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการทดสอบโดยการโต้ตอบด้วยวาจาหรือคำพูด ปฏิบัติระหว่างผู้ทำการสอบถามกับผู้ถูกถามโดยตรง หรือบางครั้งเรียกว่า การสัมภาษณ์
2. ข้อสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ
3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ต้องการให้ผู้ถูกทดสอบออกมา ด้วยคำพูดหรือการเขียนใด ๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง

3. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 เป็นกฎหมายใหม่ที่ประกาศใช้ทดแทนพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 มีทั้งหมด 78 มาตรา จัดแบ่งเป็น 9 หมวดและบทเฉพาะกาล

3.1 คำนียามของ “วิชาชีพบัญชี”

หมายถึง วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ทั้งนี้ ในภายหน้าหาก

เห็นว่ามึบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านใดที่มีความสำคัญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจออกกฎกระทรวงกำหนดบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านนั้นเพิ่มเติมขึ้นในค่านิยามวิชาชีพบัญชีก็ได้ เช่น การตรวจสอบภายใน เป็นต้น

3.2 สภาวิชาชีพบัญชี

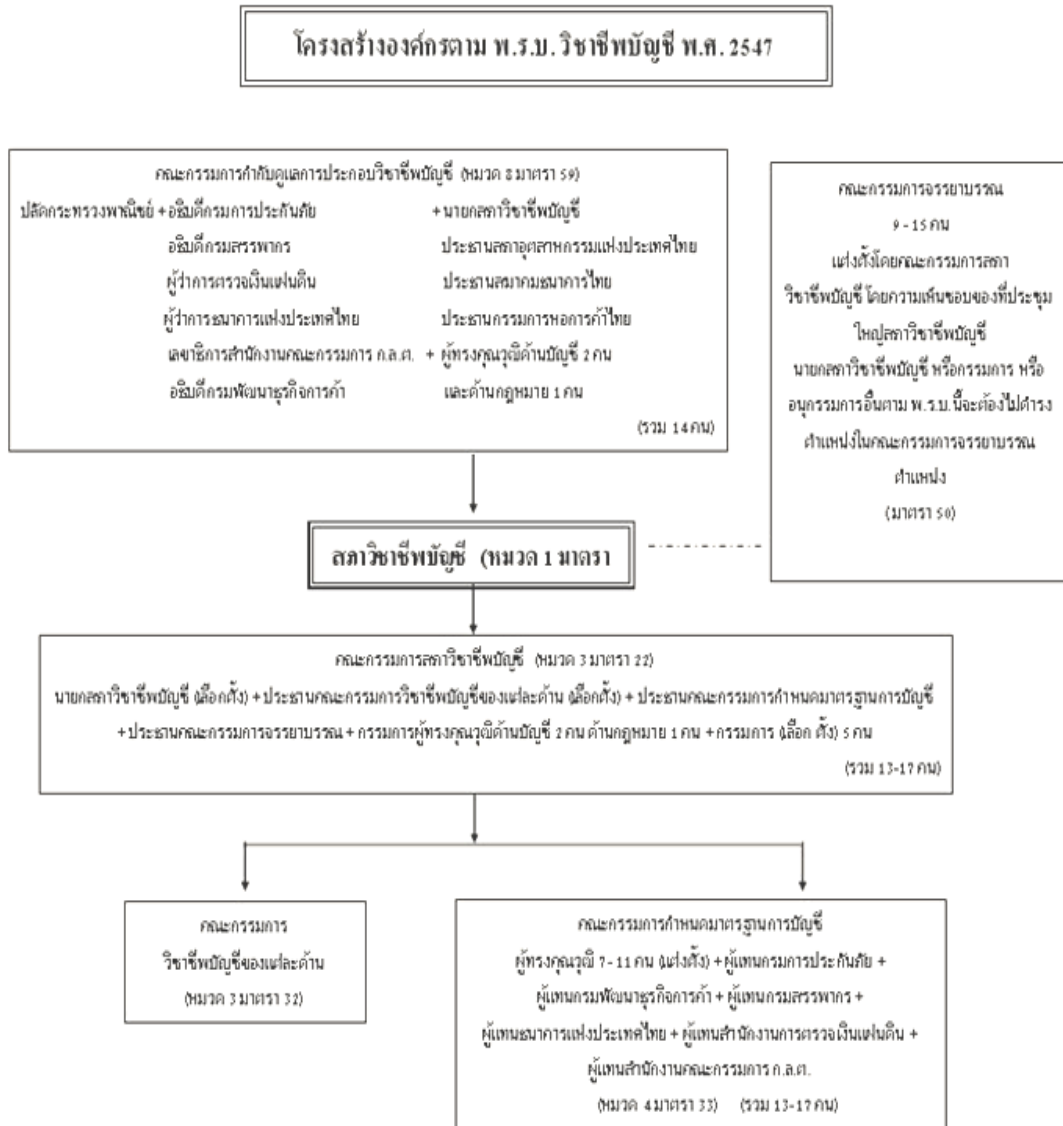
สภาวิชาชีพบัญชีมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชีและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (2) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ระหว่างสมาชิก
- (3) กำหนดมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
- (4) กำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (5) รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (6) รับรองปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาการบัญชีของสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการรับสมัครเป็นสมาชิก
- (7) รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพบัญชี
- (8) รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการและการศึกษาต่อเนื่องในด้านต่างๆ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (9) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิกและผู้ขึ้นทะเบียนอันเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี
- (10) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการวิชาการแก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (11) ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (12) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (13) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาของวิชาชีพบัญชี
- (14) ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

3.3 โครงสร้างองค์กรตาม พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแล การพัฒนาความรู้ ส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีคุณภาพ

และควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งคณะกรรมการต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี คณะกรรมการจรรยาบรรณ คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีแต่ละด้าน และคณะกรรมการอื่น ๆ ซึ่งมีโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการแต่ละชุด ดังนี้

ภาพที่ 2-1 โครงสร้างองค์กรตาม พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

ที่มา : สภาวิชาชีพบัญชีในพระราชบัญญัติ

3.4 สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี แบ่งเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. สมาชิกสามัญ ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการบัญชี หรือสาขาอื่นตามที่สภาวิชาชีพกำหนด

2. สมาชิกวิสามัญ

(1) กรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทย ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาอื่นที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพพิจารณาเห็นว่ามีความเกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพบัญชี

(2) กรณีเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทย ต้องเป็นบุคคลซึ่งมีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยประกอบอาชีพสอบบัญชีในประเทศนั้นได้ อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี

3. สมาชิกสมทบ ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี แต่ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี

4. สมาชิกกิตติมศักดิ์ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเชิญเป็นสมาชิกตามมติของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญมีดังต่อไปนี้

(1) แสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่
 (2) ออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่
 (3) เลือกตั้ง รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้ง เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี

(4) สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับต่อสภาวิชาชีพบัญชีได้

(5) สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้

(6) ชำระค่าบำรุงสมาชิกหรือค่าธรรมเนียม

(7) ผิดงวัซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชีและปฏิบัติตนตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

(8) สิทธิและหน้าที่อื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

สมาชิกวิสามัญ สมาชิกสมทบ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิและหน้าที่ตาม (1) (6) (7) และ (8) อาณาเขตชุมชน

3.5 มาตรฐานการบัญชี

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบัญชี มีจำนวนไม่

น้อยกว่า 7 คน แต่ไม่เกิน 11 คน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีก 6 หน่วยงานทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการบัญชี

แนวทางในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีของคณะกรรมการฯมีดังนี้

- (1) มาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำเป็นภาษาไทย
- (2) มาตรฐานการบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนดและปรับปรุง จะใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
- (3) หากคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ได้รับแจ้งจากผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน หรือหน่วยงานอื่นใด ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีดังกล่าว ทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการ คณะกรรมการฯต้องดำเนินการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนด ปรับปรุง หรือพัฒนามาตรฐานการบัญชีโดยเร็วที่สุด

3.6 วิชาชีพบัญชีควบคุม

ในเบื้องต้นพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพบัญชี 2 ด้านก่อน คือ ด้านการสอบบัญชีและด้านการทำบัญชี แต่ในภายหน้าหากมีความจำเป็นอาจมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบวิชาชีพด้านนั้นๆ ต้องมีการควบคุมเพิ่มขึ้นได้

(1) วิชาชีพด้านการสอบบัญชี

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดและต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีไม่มีอายุแต่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นรายปี ปีละ 1,000 บาท ทั้งนี้ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีอาจสิ้นผลได้ในหลายกรณี เช่น ขาดจากสมาชิกสภาฯ ขาดคุณสมบัติ ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ไม่ชำระค่าธรรมเนียม ไม่เข้ารับการอบรมตามหลักเกณฑ์ที่สภาฯกำหนด เป็นต้น

(2) วิชาชีพด้านการทำบัญชี

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีจะต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนจึงจะสามารถประกอบวิชาชีพได้ และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีปีละ 500 หรือ 300 บาท แล้วแต่คุณวุฒิการศึกษาเช่นเดียวกับการเป็นสมาชิก สำหรับผู้ทำบัญชีที่ไม่มีคุณวุฒิด้านบัญชีโดยตรงแต่เป็นผู้ทำบัญชีตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ที่แจ้งการทำบัญชีต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งจะสามารถทำบัญชีให้แก่ธุรกิจได้จนถึงวันที่ 9 สิงหาคม 2551 ก็ต้องไปขอขึ้นทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี และกรณีผู้ทำบัญชีกลุ่มนี้ไม่มีคุณสมบัติที่จะ

เป็นสมาชิกวิสามัญได้ก็สามารถเลือกการเป็นสมาชิกแทนการขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีก็ได้ แต่หากไม่ศึกษาต่อเพื่อให้มีคุณสมบัติทางบัญชีโดยตรง ไม่ว่าจะป็นสมาชิกวิสามัญหรือขึ้นทะเบียนก็จะทำบัญชีได้จนถึงวันที่ 9 สิงหาคม 2551 เท่านั้น

ในการประกอบวิชาชีพการทำบัญชีนั้น ผู้ทำบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามทั้งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยเมื่อจะเริ่มทำบัญชีต้องไปเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีก่อน แล้วภายใน 60 วันนับแต่วันเริ่มทำบัญชีต้องไปแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งจะได้รับหมายเลขรหัสผู้ทำบัญชีต่อไป

3.7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

3.7.1 ข้อกำหนดในเรื่องจรรยาบรรณ

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชีหรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(2) สภาวิชาชีพบัญชี เป็นผู้จัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็น ภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่อง

- ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
- ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
- ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้

ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

(3) การกระทำความผิดต่อไปนี้ ถือว่าเป็นการประพฤติดังจรรยาบรรณ

- ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

• ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรายงานผลการสอบบัญชีโดยระบุข้อความใดอันแสดงว่าตนไม่รับผิดชอบในผลการตรวจสอบ หรือแสดงความไม่ชัดเจนในผลการตรวจสอบเพราะเหตุที่ตนมิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยครบถ้วนที่พึงคาดหวังได้หรือโดยครบถ้วนตามมาตรฐานการสอบบัญชี

3.7.2 โทษของการประพฤติดังจรรยาบรรณ ได้กำหนดตามลำดับชั้นจากโทษเบาถึงโทษหนัก ดังต่อไปนี้

- (1) ตักเตือนเป็นหนังสือ
- (2) ภาคทัณฑ์

(3) พักใช้ใบอนุญาต พักการขึ้นทะเบียน หรือห้ามการประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านที่ประพฤติดิจรรยาบรรณโดยมีกำหนดเวลาแต่ไม่เกิน 3 ปี

(4) เพิกถอนใบอนุญาตเพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกการพิจารณาและการลงโทษ เมื่อมีผู้กล่าวหาหรือปรากฏต่อคณะกรรมการ จรรยาบรรณว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีประพฤติดิจรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณจะดำเนินการสอบสวนพิจารณาโดยเร็ว หากผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้นั้น ประพฤติดิจรรยาบรรณคณะกรรมการจรรยาบรรณ

3.8 การกำกับดูแลโดยภาครัฐ

พระราชบัญญัติจะกำหนดให้มีสภาวิชาชีพบัญชีเป็นศูนย์รวมในการกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีแล้ว แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีภาครัฐเข้าไปกำกับดูแลองค์กรวิชาชีพอีกชั้นหนึ่งเพื่อรักษาความเป็นธรรมให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพ โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีทำหน้าที่กำกับด้านนโยบายจำนวน 14 คน ประกอบด้วยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบัญชีและกฎหมาย ทำหน้าที่กำกับดูแลการทำงานของสภาวิชาชีพบัญชีเฉพาะเรื่องที่สำคัญและมีผลกระทบต่อสาธารณชน โดยเรื่องที่ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี คือ

(1) ให้ความเห็นชอบข้อบังคับเกี่ยวกับ ค่าธรรมเนียม/ค่าบำรุงสมาชิก หลักเกณฑ์การ ผูกอบรม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนายกสภาฯ กรรมการสภาฯ เป็นต้น

(2) พิจารณาคำขออุทธรณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่ง ลงโทษ

(3) พิจารณาคำขออุทธรณ์กรณีสภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอ

(4) ให้ความเห็นชอบมาตรฐานการบัญชีที่เสนอโดยสภาวิชาชีพบัญชี

3.9 นิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านวิชาชีพควบคุม

นิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือด้านการทำบัญชีต้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) นิติบุคคลต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามเงื่อนไข ดังนี้

- นิติบุคคลที่ให้บริการการสอบบัญชี หรือการทำบัญชีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติ วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ใช้บังคับ ให้ยื่นจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี ภายใน 1 ปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คือ ภายในวันที่ 22 ตุลาคม 2548 แต่หากให้บริการภายหลังจากวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยื่นขอจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีภายใน 30 วัน หลังจากการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์แล้วเสร็จ โดยสภาวิชาชีพบัญชีได้ กำหนดค่าจดทะเบียนนิติบุคคลไว้รายละ 2,000 บาท และต้องยื่นขอต่ออายุทุก 3 ปี นับจากวันจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี โดยดำเนินการต่ออายุภายใน 3 เดือนก่อนใบทะเบียนหมดอายุ

- นิติบุคคลนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามตามประเภท จำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

- ในกรณีนิติบุคคลนั้นประกอบกิจการให้บริการสอบบัญชี บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลในการให้บริการสอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ทั้งนี้ ในกรณีที่นิติบุคคลนั้นให้บริการการสอบบัญชีหรือการทำบัญชีอยู่ก่อนวันที่ 23 ตุลาคม 2547 ซึ่งเป็นวันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ นอกจากกำหนดให้จดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีแล้ว

- นิติบุคคลนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินกว่าสามปี

- กรณีที่เป็นนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชี ก็ต้องดำเนินการให้บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลในการให้บริการสอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับนั้น ก็คือภายในวันที่ 22 ตุลาคม 2550 นั้นเอง

(2) ในกรณีผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม นิติบุคคลซึ่งผู้สอบบัญชีนั้นสังกัดอยู่ ต้องร่วมรับผิดชอบด้วยอย่างลูกหนี้ร่วม และหากยังไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ครบจำนวนให้หุ้นส่วนหรือกรรมการผู้มีอำนาจผูกพันนิติบุคคลนั้น ต้องร่วมรับผิดชอบจนครบจำนวนวันแต่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำผิดที่ต้องรับผิดชอบ

3.10 บทกำหนดโทษ

(1) บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 นี้ มีทั้งโทษฐานประพฤติผิดจรรยาบรรณตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 7 และโทษทางอาญาซึ่งมีทั้งโทษปรับและจำคุก นอกจากนี้กรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องจะมีโทษปรับรายวัน จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง เช่น

- ผู้ใดฝ่าฝืนประกอบวิชาชีพบัญชีด้านนั้นๆโดยมิได้รับใบอนุญาต หรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- นิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพควบคุมไม่จดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือฝ่าฝืนหรือไม่จัดให้มีหลักประกันตามที่กฎกระทรวงกำหนด หรือผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลในการให้บริการการสอบบัญชีไม่ใช่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 300,000 บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ 10,000 บาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

(2) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเมื่อประพฤติผิดจรรยาบรรณ นอกจากจะได้รับโทษหนักเบาตามเหตุของการประพฤติผิด ซึ่งร้ายแรงที่สุดก็คือการเพิกถอนใบอนุญาตหรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพด้านนั้นๆได้แล้ว หากฝ่าฝืนไปประกอบอาชีพทำบัญชีหรือสอบบัญชีระหว่างที่ถูกลงโทษทางจรรยาบรรณ ก็จะได้รับโทษทางอาญาคือ จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(3) ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องได้รับโทษตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีนี้เป็นนิติบุคคลให้กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล หุ้่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ข้างต้นสำหรับความผิดนั้นๆด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

4. แนวความคิดเกี่ยวกับซีเอฟโอ (ผู้บริหารระดับสูง)

(สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2549 : 51) กล่าวได้ว่า ในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจ (AEC) หากต้องการความสำเร็จจำเป็นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีระดับสูง จะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและชัดเจนเพียบพร้อมด้วยความสามารถ ทั้งนี้ต้องปรับบทบาทให้มีศักยภาพในสภาพแวดล้อมด้วยไม่ว่าจะต้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรอบรู้ในด้านต่าง ๆ ขององค์กร นอกเหนือจากจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีที่มีอยู่เดิม เพิ่มเติมในเรื่องการมุ่งให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4.1 บทบาทและหน้าที่ของ CFO ผู้บริหารระดับสูง (5 ทฤษฎี)

ผู้บริหารระดับสูง (Chief Financial Officer หรือ CFO คือ ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสูงสุดด้านบัญชีและการเงินของธุรกิจ โดยจะครอบคลุมถึงงานสำคัญด้านต่าง ๆ อีกดังนี้

- Financial Accounting เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการข้อมูล การรายงานทางการเงิน การจดทาบัญชีการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป Generally Accepted Accounting Principles (GAAP)

- Fund Management เป็นการบริหารเงินสดและเงินที่หมุนเวียน ตลอดจนการจัดการและจัดสรรเงินทุนของธุรกิจ

- Taxation จัดการและวางแผนด้านภาษีอากรอย่างชาญฉลาด Management Accounting เป็นการจัดการและบริหารระบบข้อมูลที่ได้ ให้ เกิดประโยชน์เพื่อ นำไปใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารในการวิเคราะห์ประเมินและติดตามโครงการ

- Control เป็นการควบคุมความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี ตลอดจนสินทรัพย์ต่างๆ ของกิจการไม่ให้ เกิดการสูญเสีย ทั้งนี้การทำงานของซีเอฟโอ ต้องสนองความต้องการของทั้งผู้บริหาร ผู้ร่วมงานในฝ่ายอื่นรวมทั้งผู้ถือหุ้น เนื่องจากถือเป็นตัวแทนที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามาบริหารงานในบริษัท จึงต้องกระทำการเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นหลัก ซึ่งถือเป็นการสร้างความเติบโตที่ยั่งยืน (sustainable growth) ให้กับบริษัทต่อไป

ปัจจุบัน ซีเอฟโอ จะยังมีบทบาทและความรับผิดชอบที่กว้างขวางมีความสำคัญต่อความสำเร็จของ องค์กรมากขึ้น เพราะมักจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริหารของบริษัทอยู่เสมอโดยเป็น ผู้ทำหน้าที่ รายงานข้อมูลทางการเงินบัญชี และการเงินที่สำคัญที่อาจเปลี่ยนแปลง

ได้ตลอดเวลาต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อ ใช้ประกอบการตัดสินใจทางธุรกิจ ในขณะเดียวกัน ซีเอฟโอ ยังทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็น Chief Marketing Officer ในการขายความน่าเชื่อถือของบริษัทให้กับผู้ถือหุ้นด้วย (สิงห์ ตันทัตสวัสดิ์, 2543) ในแง่ของ ความมั่นคงทางการเงิน ความสามารถในการบริหารธุรกิจในสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อ การประกอบกิจการของบริษัท ดังนั้น จึงทำให้นักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ จะต้องเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะ จากการมองเฉพาะงานฝ่ายบัญชี เป็นลักษณะการบริหารเชิงกลยุทธ์ในส่วนของเงินขององค์กรเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงในภาวะแวดล้อมที่ได้เปลี่ยนแปลงไปดังนี้

1. กำหนดแผนกลยุทธ์ (strategic plan) เพื่อสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขันของธุรกิจ ประกอบด้วย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแผนโดยมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรพิจารณาถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รวมทั้งมีการควบคุมอย่างรอบคอบซึ่งในปัจจุบันและอนาคตอาจมีการ ควบคุมเชิงคุณภาพกำหนดลงในแผนกลยุทธ์ เช่น การวัดคุณภาพ การวัดความพอใจของลูกค้าและมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

2. การพยากรณ์ทางการเงินและงบประมาณ (financial forecast and budget) ในองค์กรส่วนใหญ่ จะมีการคาดคะเนทางการเงินและวางแผนการจดทางงบประมาณเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางของบริษัทเกี่ยวกับยอดขายและรายได้โดยใช้งบประมาณเป็นตัวควบคุมการบริหารในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

3. ระบบข้อมูลทางการบริหาร (Management Information System: MIS) เป็นระบบข้อมูล ที่มีการจัดหารายงานทางสถิติ ประกอบด้วยข้อมูลเชิงสถิติ เช่น อัตราหนี้ที่ค้างชำระ อัตราส่วนร้อยละของ ยอดขายที่เพิ่มขึ้นทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ อนึ่งนักบัญชีใน บทบาทของ ซีเอฟโอ ที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเป็นตัวเชื่อมกับบุคลากรของฝ่ายงานต่าง ๆ ในองค์กร ได้อย่างดีสามารถฐานข้อมูลในส่วนอื่นๆ ในการตอบสนองการบริหารงานในยุคที่ไร้ พรมแดนได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะการณ์ที่มีการแข่งขัน (Naresuan University Journal 2004; 12 (2) 53

4. การบริหารแบบเปิดเผย (open-book management) ในปัจจุบันกิจการส่วนใหญ่ มักมี การสร้างทีมงานแบบใหม่ๆ มีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างกันเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจ ทำให้การบริหาร แบบเปิดเผยสามารถกระตุ้นให้พนักงานเข้าสู่วงจรควบคุมทางการเงินและความรับผิดชอบโดยตรงที่จะมีส่วนร่วม และยอมรับมุ่งมั่นผูกพันต่อเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน

ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลก (Global economic environment) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมการแข่งขันที่รุนแรงและปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อ ให้องค์กรจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการบริหาร เมื่อแนวคิดในการบริหารเปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารต่างคาดหวังให้นักบัญชีขยายบทบาท ออกไปจากความรับผิดชอบในเรื่องของการบัญชีการเงินและการจัดทำรายงานต่างๆ

(Traditional financial accounting and reporting) ไปสู่บทบาทที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากขึ้น เช่น การมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร, การบริหารความเสี่ยงและ การควบคุมภายใน รวมทั้งการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ ด้วยบทบาทและความท้าทายดังกล่าว นักบัญชีจึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพต่างๆ นอกจากความรู้ ทางด้านมาตรฐาน ทางบัญชีแล้ว นักบัญชียังต้องพัฒนาความรู้ ด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีหรือความรู้ข้ามศาสตร์มากขึ้น ทั้งเรื่องของการเงิน, เศรษฐศาสตร์, การเมือง, กฎหมาย, เทคโนโลยีสารสนเทศและ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เรื่องของภาษาถือเป็นอีกเรื่องที่สำคัญ นอกจากทักษะเชิงวิชาการดังกล่าวแล้วนักบัญชียังต้องพัฒนา ทักษะด้านอื่นๆ อีกเพื่อช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะด้านความสัมพันธ์และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ, ทักษะด้านการบริหารและความเป็นผู้นำรวมทั้งการมีทัศนคติเชิงบวกและความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

สรุป บทบาทและหน้าที่ (ผู้บริหารระดับสูง) ต้องรอบรู้ และรู้รอบด้านในหลาย ๆ เรื่อง ไม่ใช่งาน Bookkeeping หรือ Bean Counting เพียงอย่างเดียว จริงอยู่โดยพื้นฐานอาจเป็นเช่นนั้น แต่ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งเรื่องกฎเกณฑ์ สภาพเศรษฐกิจ การแข่งขัน เทคโนโลยี ทำให้บทบาทและความรับผิดชอบของ CFO จากการควบคุมดูแล เป็นการสนับสนุนธุรกิจมากยิ่งขึ้น โดยเปลี่ยนบทบาทเป็นคู่คิดในการวางกลยุทธ์องค์กรด้วย (Strategic) มิใช่เป็นแค่ฝ่ายปฏิบัติการ (Operational) เพียงอย่างเดียว ดังนั้น CFO จะรู้เพียงเรื่องการเงินอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องรอบรู้ทุกเรื่องของธุรกิจ ต้องรู้จักกระบวนการทางธุรกิจ อุตสาหกรรม รู้สภาพการแข่งขัน คู่แข่ง รู้จักสินค้า รู้ตลาด รู้จักลูกค้า เช่นเดียวกับฝ่ายขายหรือการตลาดหรือที่ CEO รู้ และที่มากกว่านั้นต้องเข้าใจปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ เป็นอย่างดี รวมทั้งกระบวนการภายในต่างๆของธุรกิจ รู้เรื่องเทคโนโลยีทาง IT เพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ทั้งสำหรับสนับสนุนธุรกิจ และใช้สำหรับการควบคุมดูแลธุรกิจ รู้เรื่องทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารทุก ๆ ตำแหน่งรู้กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศของตน และกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศ

อนึ่ง อายุงานเฉลี่ยของ CFO ในประเทศสหรัฐอเมริกาคือสี่ปีเศษ ๆ เท่านั้น น่าตกใจเหมือนกัน หลังจากนั้น 42% ไปเป็น CEO ของบริษัทนั้น 11% ไปเป็น CEO ของบริษัทอื่นๆ ที่เหลือมีทั้งย้ายงาน โดนปลดหรือเกษียณไป

ฉะนั้นงานนี้ไม่ได้มีไว้ให้คนอยากอยู่นิ่งๆนั่งสบาย ๆ ทำ ต้องปรับตัว เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องสามารถทำงานร่วมกับทุกคนในองค์กร และนอกองค์กรได้ดี เพราะ (ลืมนอกไปว่า) หน้าที่สำคัญอีกอันคือ การเป็นผู้กำกับข้อมูลสำคัญของธุรกิจ ดังนั้นการให้ข้อมูลแก่บุคคลภายนอกไม่ว่าจะเป็น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุนต่าง ๆ ก็เป็นหน้าที่ของ CFO เช่นกัน

นอกจากนี้ความสำคัญอันหนึ่งคือ ในธุรกิจใดที่มีการฉ้อฉลนั้น หากเป็นการฉ้อฉลโดยพนักงานทั่วไปแล้ว ผลเสียหายอาจจะมีในระดับหนึ่ง แต่เมื่อใดที่การฉ้อฉลนั้นมี CFO ร่วมด้วย ธุรกิจนั้นถึงขั้นล้มละลายได้แน่นอน

5. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักบัญชี

ปัจจุบันธุรกิจมีการแข่งขันที่รุนแรงเนื่องมาจากประชากรมีจำนวนมากขึ้นแต่ทรัพยากรมีจำกัด การแข่งขันดังกล่าวยังทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและรวดเร็ว ทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและรูปแบบการดำเนินธุรกิจทำให้ธุรกิจและนักบัญชีต้องปรับตัว ประเด็นสำคัญคือ การทำความเข้าใจกับเทคโนโลยีที่จะนำมาสนับสนุนการตัดสินใจในทางธุรกิจ หลายกิจการมีโปรแกรมสารสนเทศทางธุรกิจหรือโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่มีราคาสูง แต่ได้ใช้เพียงความสามารถพื้นฐานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเท่านั้น เช่น ใช้จัดทำเอกสาร งบการเงิน และจัดทำรายงานภาษีต่าง ๆ ส่งหน่วยราชการ เป็นต้น เหตุที่กล่าวว่าใช้ความสามารถไม่เต็มที่ก็เพราะโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีทำได้มากกว่านั้น ส่วนหนึ่งนักบัญชีไม่ทราบศักยภาพของระบบหรือใช้งานระบบไม่เป็น ส่วนหนึ่งระบบไม่ได้ถูกจัดวางไว้ให้ใช้งานได้หรือกิจการอาจพยายามดำเนินการวางระบบแล้วแต่ไม่สำเร็จ ปัจจุบันนี้นักบัญชีมีผลต่อความดำรงอยู่ของกิจการอย่างมาก นักบัญชีต้องมีความรู้ด้านแนวคิดการบริหารจัดการมีความเข้าใจพื้นฐานด้านเทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งสามารถควบคุมการใช้บริษัทที่ปรึกษาภายนอกที่จำเป็น จึงจะสามารถวางระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีความสามารถเพียงพอที่จะคอยให้ข้อมูลสนับสนุนการบริหารจัดการต่าง ๆ เหล่านี้ รวมถึงจะต้องรู้จักการใช้ความสามารถของระบบสารสนเทศฯ ด้วย

ปัจจัยจากการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งบัญชีเป็นวิชาชีพสาขาหนึ่งที่จะต้องเปิดเสรีภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ซึ่งการให้บริการด้านบัญชี การตรวจสอบบัญชีและการจัดทำบัญชีนั้นกลุ่มประเทศในอาเซียนอื่นสามารถถือหุ้นร่วมกับไทยไม่เกินร้อยละ 49 ของทุน จึงมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

ปัจจัยจากปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก การค้า การลงทุน และการส่งออกมีได้จำกัดอยู่เพียงในประเทศเท่านั้น แต่ได้มีการขยายตัวออกไปยังต่างประเทศในลักษณะที่ได้รพบรมแดน (Globalization) ทำให้มีการร่วมลงทุนและทำธุรกิจมากยิ่งขึ้น ดังนั้น นักบัญชีในยุคใหม่จึงต้องเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะจากการมองเฉพาะงานฝ่ายบัญชีการจัดทำรายงานระบบเดิม และการแยกตัวเองออกจากฝ่ายอื่น ๆ มาเป็นลักษณะของ Chief Financial Officer (CFO) ซึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบทางการเงิน การบัญชีและการเงิน ให้มีความสำคัญในการให้บริการต่อลูกค้า โดยมีการปรับแนวคิดและระบบการทำงานเพื่อสนับสนุนบทบาทของการเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจเน้นการพัฒนาความรู้ด้านการเงิน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน (Financial

Information) และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรและตนเองได้ในที่สุด

ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ธุรกิจจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ในการแข่งขันให้พร้อมก้าวสู่เวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก นักบัญชีย่อมมีบทบาทสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลการตัดสินใจต่อผู้บริหาร จำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็น นักวิชาการข้ามศาสตร์และมีทักษะการเป็นปฏิบัติในเวลาเดียวกัน

ปัจจัยจากปัจจุบันนักบัญชีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในองค์กร มากกว่าในอดีตในฐานะที่เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ฝ่ายบริหาร เพื่อใช้ในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจต่าง ๆ โดยข้อมูลที่ได้รับจากนักบัญชียุคนี้จะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง และสามารถสะท้อนภาพ การดำเนินงานที่แท้จริงขององค์กรได้ ดังนั้น นักบัญชีจึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ซึ่งการเรียนรู้ที่ง่ายสำหรับนักบัญชีคือ การสังเกต ตั้งข้อสงสัย และ พยายามค้นหาคำตอบ รวมถึงการเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นความรู้ที่จะเพิ่มศักยภาพใน การทำงานให้แก่ตัวนักบัญชีเอง รวมไปถึงความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการองค์กร

6. ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

6.1 วัตถุประสงค์ของอาเซียน

ปฏิญญาอาเซียนหรือปฏิญญากรุงเทพฯ ได้ระบุวัตถุประสงค์สำคัญของการก่อตั้งอาเซียนได้ 7 ประการ ดังนี้

1. เพื่อเร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาทาง วัฒนธรรมในภูมิภาค โดยความเพียรพยายามร่วมกัน ด้วยเจตนารมณ์แห่งความเสมอภาคและความ ร่วมมือร่วมใจ ทั้งนี้ เพื่อเสริมรากฐานสำหรับประชาคมที่มีความรุ่งเรืองและสันติสุขแห่งประชาชาติใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. เพื่อส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยเคารพอย่างแน่วแน่ในความ ยุติธรรมและหลักแห่งนิติธรรมในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค และยึดมั่นใน หลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ
3. เพื่อส่งเสริมให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่อง ที่มีผลประโยชน์ร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์และการบริหาร
4. เพื่อจัดให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปของการอำนวยความสะดวก การ ฝึกอบรมและวิจัยด้านการศึกษา วิชาชีพ วิชาการ และการบริหาร
5. เพื่อร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อการใช้ประโยชน์มากขึ้นในการเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การขยายการค้า รวมทั้งการศึกษาปัญหาในเรื่องการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับโลก

ภัณฑ์ การปรับปรุงบริการความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่งและการคมนาคม รวมทั้งการยกระดับการครองชีพของประชาชนของตน

6. เพื่อส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7. เพื่อธำรงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคที่มีความมุ่งมั่นและมุ่งประสงค์คล้ายคลึงกันและที่จะแสดงท่าทีทางทั้งหลายเพื่อให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดขึ้นระหว่างกัน

6.2 ความเป็นมาของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nation-ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญาอาเซียน (The ASEAN Declaration) หรือปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีจาก 5 ประเทศ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2510 ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย

ต่อมาได้มีประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเพิ่มอีก 5 ประเทศตามลำดับ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว เมียนมา และกัมพูชา

ปัจจุบันเป็นโลกของความร่วมมือในระดับภูมิภาคเพื่อผลประโยชน์ทางความมั่นคง เศรษฐกิจ และการค้า ประเทศในภูมิภาคอื่นๆ ในโลก เช่น ยุโรป อเมริกา เอเชีย และแอฟริกาต่างก็รวมกลุ่มกันเพื่อสร้างโอกาสและอำนาจต่อรอง และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการค้าและการลงทุนเช่นเดียวกัน ได้แก่ สหภาพยุโรป (European Union : EU) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Area: NAFTA) สหภาพแอฟริกา (African Union: AU) เป็นต้น

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และการลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรี ภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ.2015) และได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ด้านคือ

1. การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน ให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือและเงินทุนอย่างเสรี โดยมีรูปแบบการดำเนินการต่อไปนี้

(1) การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของสินค้าอย่างเสรี (Free flow of goods) มุ่งเน้นการลดอุปสรรคในการนำเข้าและส่งออกสินค้านระหว่างประเทศสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นอุปสรรคที่เกิดจากภาษีศุลกากรและข้อจำกัดทางการค้าที่มีใช้ภาษี การปรับปรุงกฎด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าของอาเซียนให้ทันสมัยและเอื้อต่อการค้าขายในภูมิภาค ตลอดจนการวางมาตรการที่จะอำนวยความสะดวกทางการค้าในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดตั้ง ASEAN Single Window ที่จะทำให้ผู้ส่งออกนำเข้าเกิดความสะดวกในการติดต่อประสานหน่วยงานโดยยื่นเอกสารเพียงจุดเดียว

(2) การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของบริการอย่างเสรี (Free flow of services) มีการเจรจาเพื่อลดอุปสรรคในการเข้ามาประกอบธุรกิจบริการ โดยให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเสรี และผู้บริโภคมีเสรีภาพที่จะเลือกใช้บริการต่างๆ ตามความพึงพอใจ ทั้งนี้ สาขา

ธุรกิจบริการที่อาเซียนตั้งเป้าหมายเร่งรัดการรวมกลุ่มให้เห็นผลเป็นรูปธรรมมี 5 สาขา ได้แก่ สาขาท่องเที่ยว การบิน สุขภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ และโลจิสติกส์

(3) การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของการลงทุนอย่างเสรี (Free flow of investment) ได้มีการจัดทำความตกลงด้านการลงทุนของอาเซียนฉบับใหม่ (ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA) แทนความตกลงที่มีอยู่เดิม คือ ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน (Agreement on the ASEAN Investment Area: AIA) 1998 และความตกลงด้านการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Agreement for the Promotion and Protection of Investment : 1987) ความตกลงฉบับใหม่นี้ครอบคลุมเนื้อหา 4 ด้านหลัก คือ การคุ้มครองการลงทุน การอำนวยความสะดวกและความร่วมมือในการลงทุน การส่งเสริมการลงทุน และการเปิดเสรีการลงทุน เพื่อเป็นการเพิ่มและรักษาระดับความสามารถของอาเซียนในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการลงทุนภายในภูมิภาคอาเซียนด้วยกัน

(4) การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของเงินทุนอย่างเสรี (Free flow of capital) ดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดโดยรัฐมนตรีการคลังของอาเซียน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น โดยประเทศสมาชิกมีมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้

(5) การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี (Free flow of skilled labor) แสวงหาความร่วมมือที่จะสร้างมาตรฐานที่ชัดเจนของแรงงานมีฝีมือ และอำนวยความสะดวกให้กับแรงงานมีฝีมือที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกได้ง่ายขึ้น

2. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนโดยส่งเสริมกรอบนโยบายด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น นโยบายการแข่งขันของอาเซียน สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญานโยบายภาษี การคุ้มครองผู้บริโภค และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน

3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิก โดยการสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่างๆ ภายใต้กรอบการริเริ่มการรวมกลุ่มของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IAI) เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนที่มีต่อประเทศภายนอกภูมิภาค เช่น การจัดหาเขตการค้าเสรี และการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตและจำหน่าย เป็นต้น

ตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Bali Concord II) ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2547 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย

ได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีดังกล่าวเป็นการเคลื่อนย้ายเฉพาะแรงงานฝีมือและจะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ของอาเซียน การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีนั้นจะเริ่มต้นในปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) ซึ่งปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกันแล้วใน 7 สาขาด้วยกัน คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ส่วนสาขาอื่น ๆ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ข้อตกลงยอมรับร่วมกันนี้ประเทศสมาชิกได้กำหนดเบื้องต้นที่จะเปิดเสรีในตลาดแรงงานทักษะหรือแรงงานฝีมือในร่องในกลุ่มบริการ 4 สาขา ได้แก่ ท่องเที่ยว สุขภาพ การบิน และเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้เป้าหมายการลดอุปสรรคการประกอบวิชาชีพใน 8 ภูมิภาค ทั้งนี้บุคลากรในสายอาชีพดังกล่าว หากมีความสามารถและผ่านเกณฑ์เงื่อนไขคุณสมบัติตามที่แต่ละประเทศกำหนดได้ ก็จะเข้าไปทำงานในกลุ่มสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศได้อย่างเสรี

อนึ่ง เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดาเนินการในการมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้มอบหมายให้ประเทศต่างๆ ทาหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ประสานงานหลัก (Country Coordinators) ในการเปิดเสรีสินค้าและบริการในสาขาสำคัญ 11 สาขา เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าโดยใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ผลิตภายในอาเซียน ดังนี้

- พม่า สาขาผลิตภัณฑ์เกษตร (Agro-based products) และสาขาประมง (Fisheries)
- มาเลเซีย สาขาผลิตภัณฑ์ยาง (Rubber-based products) และสาขาสีงทอ

(Textiles and Apparels)

- อินโดนีเซีย สาขายานยนต์ (Automotives) และสาขาผลิตภัณฑ์ไม้ (Wood-based products)
- ฟิลิปปินส์ สาขาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics)
- สิงคโปร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-ASEAN) และสาขาสุขภาพ (Healthcare)
- ไทย สาขาการท่องเที่ยว (Tourism) และสาขาการบิน (Air Travel)

ทั้งนี้ สาขาการท่องเที่ยวและสาขาการบินนั้นซึ่งให้ประเทศไทยรับผิดชอบนั้น ถือว่าสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่จะผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวและการบินในภูมิภาคนี้ ดังนั้น การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนดังกล่าวจะทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคแห่งนี้มีความเข้มแข็งขึ้นอย่างมาก และจะเป็นแหล่งการลงทุนที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศอินเดียเท่านั้น ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของอาเซียนจะได้รับประโยชน์จากการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับตลาดแรงงานไทย และสร้างโอกาสการมีงานทาแก่แรงงานไทยมากขึ้น

6.3 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(ร.ต.อ.ดร. นิติภูมิ นวรรตน์ : 2556, 282-288) ได้กล่าวถึงมุมมองแนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไว้หลายด้าน ดังนี้

สินค้าส่งออก ในเรื่องการจ้างงานแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยนั้น จะส่งผลกับการส่งออกสินค้ามาก เพราะวันนี้มีทั้งหน่วยงานลับของทั้งอเมริกา อียู ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น มาซ่อนอยู่จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร ชลบุรี ภูเก็ต และเชียงใหม่ เพื่อมาดูการปฏิบัติการก่อสร้างของเราว่าเราจ้างคนเขมรเข้ามาแล้ว ถ้าลูกจ้างลาออกเราให้เงินเขาหรือเปล่า เขาป่วยเราให้เงินเขาหรือเปล่า และสิ่งนี้จะทำให้สินค้าของประเทศไทยส่งไปขายในยุโรป อเมริกาไม่ได้ และคาดว่ากำลังจะเป็นระเบิดลูกใหญ่ภายในไม่กี่ปีข้างหน้า แต่เราไม่เคยระวังเลย เวลาเรารับคนพม่า เขมรเข้ามาทำงานแล้วก็ปฏิบัติต่อเขาไม่เท่าเทียมกับแรงงานไทย ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่มาก เพราะวันนี้เราอยู่ได้เพราะการส่งออกเป็นรายต่อประเทศ 72% ถ้าตลาดที่อเมริกา ยุโรป ออสเตรเลียปิด เราจะไปไม่รอด ไม่มีประเทศใดยอมให้การส่งออกมากเกินไป 70% แต่ประเทศไทยถลาตัวไปแล้วตอนนี้ 72% อย่างประเทศอินโดนีเซียถึงแม้ว่าตลาดที่อื่นปิดแต่เขาก็อยู่อย่างปลอดภัย เพราะเขาเป็นประเทศที่สัดส่วนการส่งออกไม่ถึง 50% เพราะเขาเน้นการบริโภคภายในประเทศ ดังนั้น การกระดิกตัวของเราต้องยุติธรรมและไม่ใช่แค่เฉพาะคนไทยเท่านั้น เราต้องฝึกนิสัยของเราทั้งประเทศให้ยุติธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน และผู้คนทั้งโลกด้วย

การศึกษา ในด้านการศึกษาตอนนี้กำลังจะมีการปรับเปลี่ยนเทอมการศึกษา เพื่อให้มีแบบแผนในการผลิตคนได้เหมือนกัน สังเกตดูว่าคนที่จบจากยุโรปจะจบคนละ 2-3 ปริญญา 2-3 ประเทศทั้งที่ไปเรียนแค่ 2 ปี แต่จบทั้งที่เยอรมนีและเนเธอร์แลนด์ การศึกษาของประเทศไทยเรากำลังจะเป็นแบบนั้น ตอนนี้กำลังวางแผนทั้ง 10 ประเทศว่าจะเปิดและปิดเทอมเหมือนกัน เพราะตอนนี้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน บางพวกก็ตามแบบอังกฤษ ประเทศมาเลเซียเพิ่งปรับเทอมไปไม่นานเป็นแบบอังกฤษ เพราะว่าคนของเขาไปเรียนที่อังกฤษเยอะ ส่วนประเทศไทยปรับตามแบบสหรัฐอเมริกา ประเทศลาว เวียดนาม กัมพูชา เขาเปิดเทอมทุกวันที่ 1 ของทุกปี เขาเปิดตามสหภาพโซเวียต โลกสมัยก่อนเวลาเปิดเทอมต้องเปิดวันที่ 1 กันยายน ถือเป็นวันแห่งความรู้ ดังนั้น การเปิดอย่างนี้เวลาเราหยุดเทอมแล้วจะไปมาเลเซียก็ต้องรออีก 1 ปี จึงมีการหารือกันว่าอีกไม่กี่ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2558 วันปิดและวันเปิดเทอมของผู้คนทั้งหมดในกลุ่มอาเซียน จะต้องเป็นวัน เวลาเดียวกัน และที่สำคัญที่สุดต้องรู้จักภาษาอาเซียน นั่นคือภาษาอังกฤษ จำเป็นต้องรู้ภาษาอังกฤษ ทักษะด้านภาษาเป็นกุญแจตัวใหญ่ที่สุด

AEC กระทบการศึกษาในเชิงบวก

1. ภาคการผลิตและภาคแรงงานขยายตัวมากขึ้น
2. อุตสาหกรรมสิ่งทอ บางอัญมณีและเครื่องประดับฯ ต้องการแรงงานไร้ฝีมือ และกึ่งมีฝีมือมากขึ้น
3. ส่งผลให้อัตราค่าจ้างสูงขึ้น
4. มาตรฐานแรงงานสูงขึ้น

5. คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานสูงขึ้น
6. แรงงานฝีมือ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น

AEC กระบวนการศึกษาในเชิงลบ

1. แรงงานไร้ฝีมือเกิดปัญหาไม่มั่นคงในอาชีพ เพราะว่ามี การเคลื่อนย้าย
2. ผู้ใช้แรงงานที่มีฝีมือที่แตกต่างกัน จะมีช่องว่างทางรายได้และสวัสดิการสูง
3. แรงงานในภาคอุตสาหกรรมต่างประเทศกัน จะมีรายได้แตกต่างกันมาก

สิงคโปร์ได้เปรียบ

ผู้ประกอบการชาวไทยจะสามารถเลือกใช้แรงงานได้มากขึ้น แรงงานที่มีคุณภาพของแท้ จะไหลไปประเทศที่ให้ค่าจ้างสูง สวัสดิการดีและคุณภาพความเป็นอยู่ดี อย่างสิงคโปร์หรือมาเลเซียส่วน แรงงานเกรดรอง ๆ ก็จะมีหมกอยู่ในประเทศที่มีค่าจ้างและสวัสดิการอื่น ๆ รองลงมา บางประเทศจะ เหลือแค่ขยะมนุษย์ คือคนที่ไม่มีคุณภาพไปทำงานที่ไหนไม่มีใครรับ ปรับตัวไม่ได้ ฯลฯ ตรงนี้มาเป็นห่วง ประเทศที่พัฒนาดีแล้ว คนเก่งก็อยากไปอยู่ ไปอยู่แล้วก็ขยันขันแข็ง คิดโนนสร้างนี้พัฒนานั้นก็ยิ่งพัฒนา ประเทศขึ้นไปใหญ่

ยกตัวอย่างเช่น อาเซียนกับบัญชี ตอนนี้คำตอบแทนของนักบัญชีในประเทศสิงคโปร์ กับมาเลเซียสูงกว่าไทยประมาณ 3 เท่า ค่าแรงสูงมากกว่าอย่างนี้ นักบัญชีดี ๆ ที่ภาษาได้ หนีไปทำงาน สิงคโปร์กับมาเลเซียกันหมด ที่สิงคโปร์คนไม่ค่อยแต่งงาน ที่เหลือคาประเทศอยู่ในตอนนี้ มีแต่คนแก่ คนอยู่ในวัยทำงานจริง ๆ มีน้อยลง มีผลวิจัยออกมาแล้วว่า ค.ศ.2025 คนสูงอายุในสิงคโปร์จะมีสัดส่วน มากถึง 30% และพอถึง ค.ศ.2050 ก็มากถึง 35% เพิ่มจากในปัจจุบันทุกวันนี้ถึง 16% สิงคโปร์ก็ยังมี ความจำเป็นในการนำแรงงานเข้ามาจากต่างประเทศ ส่วนประเทศที่ค่าแรงต่ำคุณภาพชีวิตแย่ พวกบริษัทจะหานักบัญชีทำงานการเงิน และตรวจสอบการเงินได้ยากมากขึ้นเรื่อย ๆ

ประเทศที่เตรียมความพร้อมอย่างเรียบ ๆ เป็นระบบ เตรียมกันอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาทุก นานาก็คือ สิงคโปร์ เรื่องที่ต้องชมเชยสิงคโปร์ที่สุดคือ การพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ให้การศึกษาอบรมจนคนสิงคโปร์ดีกว่าคนชาติอื่น พอคนเก่งซะแล้วก็คิดเทคโนโลยีเองได้ สิงคโปร์จึงเป็นชาติเดียวในกลุ่มอาเซียนที่ยิ้มแย้มแจ่มใสเตรียมการเปิดประชาคมอาเซียนอย่างมีความสุข

7. ผลกระทบจากการค้าบริการด้านแรงงานเสรี

การค้าเสรีได้ส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อการขยายตัวของภาคการผลิตและภาคแรงงาน ซึ่งจะ นำไปสู่ความต้องการแรงงานไร้ฝีมือและกึ่งฝีมือมากขึ้นในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมยาง สิ่งทอ อัญมณีและเครื่องประดับ ซึ่งจะส่งผลให้อัตราค่าจ้างสูงขึ้น นอกจากนี้ มาตรฐานแรงงานหรือ คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในกระบวนการผลิตต่างๆ จะสูงขึ้น ความก้าวหน้าในอาชีพสำหรับแรงงานที่ มีฝีมือและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจะอยู่ในระดับที่สูงขึ้น การเปิดเสรีทางการค้าจะช่วยส่งเสริม

สภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น ตลอดจนสวัสดิการของผู้ใช้แรงงานในธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ อัญมณีและธุรกิจบริการ เป็นต้น

7.1 ผลกระทบของการเปิดการค้าบริการเสรี

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (The General Agreement on Trade in Services) หรือที่เรียกว่า “GATS” เป็นความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการค้าบริการระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักการและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศ สำหรับประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้ถือปฏิบัติ ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกทั้งหลายรวมทั้งประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีต่าง ๆ ภายใต้ GATS อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน เช่น หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored-Nation Treatment: MFN) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ควบคุมการค้าบริการตามหลักความโปร่งใส (Transparency) โดยให้ประเทศสมาชิกคำนึงถึงการใช้มาตรการทางกฎหมายภายในของประเทศตนในลักษณะสมเหตุสมผล เป็นกลาง และปราศจากความลำเอียงหรือก่อให้เกิดอุปสรรคโดยไม่จำเป็นต่อการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน 3 รูปแบบการค้าบริการตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการขององค์การการค้าโลก มี 4 รูปแบบ (Mode of Supply) ดังนี้

รูปแบบที่ 1 : การบริการข้ามพรมแดน (Cross Border Supply) เป็นการให้บริการจากพรมแดนของประเทศสมาชิกหนึ่งข้ามพรมแดนไปสู่ประเทศสมาชิกอื่นที่เป็นผู้รับบริการ โดยผู้ให้บริการไม่จำเป็นต้องปรากฏตัวอยู่ในประเทศของผู้รับบริการ มีลักษณะเหมือนกับการนำเข้าและส่งออกสินค้า แต่เปลี่ยนจากสินค้าเป็นการให้บริการ ทั้งนี้ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการจะมีสัญชาติเดียวกัน ก็มีลักษณะเป็นการค้าบริการระหว่างประเทศ เพราะมีองค์ประกอบระหว่างประเทศ กล่าวคือตัวบริการมีการเคลื่อนที่ข้ามพรมแดน เช่น การขนส่งทางทะเลและทางอากาศ การศึกษาผ่านทางไกล การบริการผ่านสื่อสารโทรคมนาคม และบริการให้คำปรึกษาผ่าน internet เป็นต้น

รูปแบบที่ 2 : การบริโภคในต่างประเทศ (Consumption Abroad) เป็นการให้บริการที่เกิดขึ้นในพรมแดนของประเทศผู้ให้บริการ โดยอาศัยการเคลื่อนย้ายของผู้บริโภคเป็นเงื่อนไขสำคัญ ตัวอย่างเช่น การบริการด้านการท่องเที่ยว การเดินทางออกไปรับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลในต่างประเทศ หรือการไปศึกษาในต่างประเทศ เป็นต้น

รูปแบบที่ 3 : การจัดตั้งธุรกิจเพื่อให้บริการ (Commercial Presence) เป็นการเข้าไปลงทุนจัดตั้งหน่วยธุรกิจของสถานประกอบการวิชาชีพหรือธุรกิจ (Establishment of Business Entity) ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บริการในประเทศผู้รับบริการ ซึ่งมีสถานภาพเป็นนิติบุคคล เช่น การจัดตั้งสาขา สำนักงานตัวแทน หรือบริษัท การเปิดธุรกิจสปาของไทยในประเทศออสเตรเลีย กิจการการเงิน การธนาคาร เป็นต้น

รูปแบบที่ 4 : การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Presence of Natural Person) เป็นการเข้าไปทำงานประกอบอาชีพในสาขาบริการด้านต่าง ๆ เป็นการชั่วคราว ในประเทศผู้รับบริการ เช่น การเข้ามาประกอบวิชาชีพที่ปรึกษากฎหมายของนักกฎหมายชาวต่างชาติในประเทศไทย ครูต่างชาติเข้ามาให้บริการสอนภาษาในประเทศไทย วิศวกร แพทย์ที่เข้าไปทำงานในต่างประเทศ เป็นต้น

ข้อตกลงการค้าบริการขององค์การการค้าโลกที่ได้กล่าวมาข้างต้น ได้ระบุให้มีการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงาน โดยถือเป็น 1 ใน 4 รูปแบบของการค้าบริการด้วย แต่ปรากฏว่าการเปิดเสรีดังกล่าวในแต่ละประเทศกลับจำกัดคำว่า “แรงงาน” อยู่ในวงแคบๆ โดยการเปิดเสรีเฉพาะแรงงานระดับสูงในภาคบริการเท่านั้น เช่น นักบริหาร ผู้จัดการ ผู้ปฏิบัติงานในต่างประเทศ หรือนักวิชาชีพเฉพาะสาขา ได้แก่ วิศวกร แพทย์ พยาบาล นักบัญชี นักสำรวจ ทันตแพทย์ และผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปนิก ซึ่งแรงงานเหล่านี้เป็นทรัพยากรที่ประเทศด้อยพัฒนาขาดแคลนอยู่แล้ว และมีไม่เพียงพอแม้แต่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตนเอง การเปิดเสรีแรงงานในภาคดังกล่าวจึงไม่เป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนามากนัก ในทางตรงกันข้าม สิ่งประเทศกำลังพัฒนามีอย่างเหลือล้นและพร้อมที่จะส่งออกก็คือ แรงงานระดับล่าง ไม่ว่าจะเป็น กรรมกร แม่บ้าน คนงานก่อสร้าง ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานที่ประเทศพัฒนาแล้วมีความต้องการเช่นกัน

ในความเป็นจริง ประเทศพัฒนาแล้วทั้งหลายต่างต้องการผลักดันให้มีการเปิดเสรีภาคบริการในรูปแบบที่ 3 คือ การจัดตั้งธุรกิจเพื่อให้บริการ (Commercial Presence) ซึ่งเป็นการจัดตั้งธุรกิจในต่างประเทศ โดยพยายามเรียกร้องให้ประเทศต่างๆ ยกเลิกกฎหมายที่จำกัดการเข้าไปตั้งสาขาของบริษัทต่างชาติในประเทศของตน เช่น การเรียกร้องให้ประเทศไทยยกเลิกกฎหมายที่กำหนดห้ามมิให้ต่างชาติเข้ามาถือหุ้นในกิจการของประเทศไทยเกินกว่า 49% หรือกฎหมายห้ามมิให้ต่างชาติถือครองที่ดินแต่มีสิทธิเช่าได้ เป็นต้น แต่สำหรับประเทศกำลังพัฒนานั้น รูปแบบการเปิดเสรีที่แต่ละประเทศต้องการมากที่สุดก็คือ รูปแบบที่ 4 คือ การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Presence of Natural Person) เป็นการเข้าไปทำงานประกอบอาชีพในสาขาบริการด้านต่างๆ เป็นการชั่วคราวในประเทศผู้รับบริการ โดยการอนุญาตให้คนงานจากต่างประเทศเดินทางเข้าไปทำงานได้อย่างสะดวก

นอกจากนี้ ยังมีความพยายามที่จะผลักดันให้รวมแรงงานนอกภาคบริการเข้าไว้ด้วย เช่น แรงงานภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรมก่อสร้าง ตัดเย็บเสื้อผ้า แต่ปรากฏว่าประเทศพัฒนาแล้วกลับต่อต้านอย่างเต็มที่ ด้วยเกรงว่าแรงงานระดับล่างจากประเทศด้อยพัฒนาจะไหลทะลักเข้าประเทศจนทำลายระบบสวัสดิการ เศรษฐกิจ และสังคมภายในประเทศไป ด้วยเหตุนี้การค้าบริการในรูปแบบที่ 4 หรือการเคลื่อนย้ายแรงงานไปยังประเทศอื่นนั้น จึงมีมูลค่าเพียง 1.4% ของการค้าบริการระหว่างประเทศทุกรูปแบบเท่านั้น ในขณะที่รูปแบบที่ 3 หรือการตั้งกิจการในต่างประเทศ กลับมีมูลค่าถึง 56.3% ของมูลค่าการค้าบริการทั้งหมด (<http://www.thai-aec.com/218#ixzz3RED6d5v6>)

7.2 ผลกระทบต่อแรงงาน/นักวิชาชีพไทย

การแข่งขันด้านการค้าบริการนั้นจะมีลักษณะที่แตกต่างจากการแข่งขันของสินค้า โดยเฉพาะการบริการวิชาชีพซึ่งจะมีลักษณะเฉพาะหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระ เช่น สถาปนิก วิศวกร นักบัญชี นักกฎหมาย ในหลายประเทศมักมีการทำความตกลงเปิดเสรีด้านวิชาชีพ โดยจัดทำความตกลงยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพของกันและกันไว้ หรือที่เรียกว่า Mutual Recognition Agreement: MRA ซึ่งจะให้ผู้ประกอบวิชาชีพจากประเทศหนึ่งสามารถเข้าไปทำงานในอีกประเทศหนึ่งได้ ผลกระทบจากการค้าบริการเสรีจึงขึ้นอยู่กับว่า วิชาชีพนั้นเป็นสาขาที่มีความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกันจากต่างประเทศหรือไม่ บางสาขาวิชาชีพอาจมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันมากกว่าสาขาวิชาชีพอื่นที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น วิชาชีพกฎหมายซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพจำเป็นต้องเรียนรู้ระบบกฎหมายของประเทศนั้น และสอบประกาศนียบัตรให้ได้ก่อนถึงจะประกอบอาชีพได้ จึงเป็นการยากที่ทนายความ ของประเทศหนึ่งจะสามารถไปประกอบอาชีพทนายความในอีกประเทศหนึ่งได้ เพราะระบบกฎหมายของแต่ละประเทศแตกต่างกัน หรือในการประกอบวิชาชีพบัญชี ก็ต้องสอบประกาศนียบัตรเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แม้ระบบบัญชีของแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกันบ้าง แต่ก็ไม่เท่ากับกรณีของการบริการด้านกฎหมาย

ทั้งนี้ นักเรียนนักศึกษา จึงควรที่จะเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น ภาษาอังกฤษ สำหรับใช้ในการสื่อสารและการทำงาน รวมทั้งความรู้ด้านวิชาการในแขนงต่างๆ โดยเฉพาะในสาขาวิชาหลักที่ได้มีการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกันแล้ว 7 สาขา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งเป็นสาขาที่จำเป็นต้องมีพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มาก่อน อย่างไรก็ดี จากการสำรวจของกรมการจัดหางาน 8 เรื่อง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมอาเซียน : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายในกรุงเทพมหานคร จำนวน 736 คน ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 99.46 ยังไม่ทราบเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมอาเซียน มีเพียงร้อยละ 0.54 เท่านั้น ที่มีความรู้ความเข้าใจ ดังนั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในเรื่องนี้ให้มากขึ้น เพื่อสถาบันการศึกษาต่างๆ จะได้จัดเตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิตนักศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเสรี ซึ่งจะมีการแข่งขันกันมากขึ้นอย่างแน่นอน

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานข้ามชาติซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองระหว่างประเทศ นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 เป็นต้นมา จากเหตุการณ์ในประเทศพม่าที่มีการปราบปรามประชาชนจนกลายเป็นจลาจลทางการเมือง ทำให้มีประชาชนจากพม่าลักลอบเข้าประเทศไทยเป็นจำนวนนับแสนคน อีกทั้งสภาวะเศรษฐกิจของไทยที่พัฒนาและเจริญเติบโตสูงขึ้น โดยเฉพาะในภาคก่อสร้างและภาคประมง จึงเกิดความต้องการแรงงานระดับล่างจำนวนมาก รัฐบาลไทยจึงต้องใช้นโยบายที่ยืดหยุ่นขึ้น โดยอนุญาตให้มีการจ้างแรงงานข้ามชาติจากประเทศพม่า ลาว และกัมพูชาที่มีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองผิด

กฎหมายได้ โดยอาศัยมติคณะรัฐมนตรี หรือเพื่อยกเว้นกฎหมายสำคัญ 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 และพระราชบัญญัติการทางานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521 อนุญาตให้มีการจ้างผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมายจากทั้งสามประเทศ ให้อาศัยอยู่และทำงานในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวระหว่างรอการส่งกลับ ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายในรูปของมติคณะรัฐมนตรี ได้วางแนวทางปฏิบัติการอนุญาตจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติเป็นรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

ปัญหาของแรงงานต่างด้าวที่เข้าประเทศผิดกฎหมายนี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาแก่ประเทศไทยใน 4 มิติ คือ

(1) ด้านความมั่นคง เป็นปัญหาซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ปัญหาชนกลุ่มน้อย แรงงานเถื่อน กฎหมายและนโยบายแรงงานที่ไม่ชัดเจน ไม่มีการวางมาตรการอย่างเป็นระบบ ยืดหยุ่นผ่อนผันนโยบายจนก่อให้เกิดปัญหาที่สะสมมาอย่างยาวนาน การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ประกอบการและความไม่เคร่งครัดของเจ้าหน้าที่ มีการคอร์รัปชัน การขาดการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระบบข้อมูลที่ไม่ชัดเจนและไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกันได้

(2) ด้านการสาธารณสุข เกิดปัญหาด้านการควบคุมโรค การจำกัดผลกระทบของโรคภัยร้ายแรง การสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทางาน การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีระบบ ภาระงบประมาณของประเทศในการให้บริการและรักษาแรงงานต่างด้าว

(3) ด้านสังคม ปัญหาความปลอดภัยของชีวิตทรัพย์สิน การก่ออาชญากรรม การแบ่งแยกเชิงสังคม ขบวนการลักลอบเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ การสร้างอิทธิพลกลุ่มชนชาติยาเสพติด ปัญหาโสเภณี ภาระของรัฐในการจัดปัจจัยพื้นฐานและการสาธารณสุขโรค การพึ่งพาบริการโรงเรียน ของรัฐ การเลือกปฏิบัติด้านมนุษยธรรม ปัญหาเด็กต่างด้าวและเด็กเลือดผสมที่เกิดในประเทศไทย

(4) ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาต้นทุนค่าแรงงาน การแย่งงาน การพัฒนาฝีมือแรงงาน การปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมที่ใช้ทักษะสูง เกิดธุรกิจนอกระบบ ความต้องการ ความจำเป็น และจำนวนแรงงานต่างด้าวที่แท้จริง ที่ทำให้ไม่สามารถสร้างตลาดแรงงานที่แท้จริงได้ ตลอดจนการไม่สามารถกำหนดนโยบายการจัดสรรทรัพยากรและแรงงานต่างด้าวในประเภทอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพราะไม่มีตัวเลขที่ชัดเจน

แม้ปัจจุบันบรรดาแรงงานต่างด้าวจะได้ใบอนุญาตทางานชั่วคราวเท่านั้น แต่ในอนาคตหากแนวคิดของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบรรลุผลสำเร็จ ก็ย่อมเปิดโอกาสให้แรงงานต่างด้าวเหล่านี้เข้ามาทำงานได้อย่างเสรี โดยเฉพาะแรงงานทักษะฝีมือต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแรงงานไทย

สรุป 7 อาชีพที่มีข้อตกลงกันแล้วให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี ได้แก่

- อาชีพวิศวกร (Engineering Services)
- อาชีพพยาบาล (Nursing Services)
- อาชีพสถาปนิก (Architectural Services)

- อาชีพการสำรวจ (Surveying Services)
- อาชีพนักบัญชี (Accountancy Services)
- อาชีพทันตแพทย์ (Dental Practitioners)
- อาชีพแพทย์ (Medical Practitioners)

มีผลดีต่อไทยไม่น้อย เพราะในภาพรวมคุณภาพของผู้จบวิชาชีพทั้ง 7 ในไทยก็สูงอยู่ในระดับแถวหน้าของประเทศอาเซียน ทำให้โอกาสในการหางานมีสูง ในขณะที่คนไทยสามารถไปทำงานในประเทศอาเซียนได้อย่างเสรีนั้น สภาวิชาชีพ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลมาตรฐานของอาชีพทั้ง 7 นั้น ต้องมีการดำเนินการอย่างเข้มแข็งรัดกุมเป็นอย่างมากเพื่อรักษามาตรฐานของผู้จบวิชาชีพในสาขาอาชีพนั้น ๆ ในไทยให้คงเดิม หรือยกระดับให้สูงขึ้นไปอีก ป้องกันมิให้เกิดการอ่อนด้อยในเรื่องมาตรฐานขององค์กรในการผลิตคน บางแห่งที่อาจใช้โอกาสนี้เพิ่มรายได้ในการเร่งผลิตคนในวิชาชีพเหล่านั้นจำนวนมากเพื่อตอบสนองตลาดที่ใหญ่ขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อทางลบโดยรวมอีก ปัญหาที่ตามมาอีกอย่างหนึ่งคือ บางวิชาชีพไทยเริ่มจะเข้าสู่วิกฤตการขาดแคลนอาจารย์ เช่น ทันตแพทย์ ถ้าแก้ปัญหาไม่ทันท่วงทีในเวลาอีกสามถึงห้าปีข้างหน้า ไทยจะมีปัญหาเรื่องการสร้างบุคลากรรุ่นใหม่สายวิชาชีพทันตแพทย์อย่างแน่นอน ขณะเดียวกัน ก็ต้องระวังดูแลในเรื่องมาตรฐานของคนจากประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนที่เข้ามาประกอบอาชีพทั้ง 7 อาชีพในไทย เพราะมีผู้มาจากประเทศอื่นที่มากประกอบอาชีพในไทยมีปัญหาความอ่อนด้อยในเรื่องมาตรฐาน ซึ่งถ้าดูแลไม่รอบคอบรัดกุม อาจก่อให้เกิดผลกระทบกับสังคมไทยในทางลบ และอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาการประกอบอาชีพของคนไทยเอง

อย่างไรก็ตาม ภาพรวมสังคมไทยกำลังเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุ จำนวนคนในวัยทำงานกำลังลดลงอย่างมีนัยสำคัญ มีข้อมูลว่าอีกประมาณสิบปีข้างหน้า สัดส่วนคนในวัยทำงานต่ำกว่าประชากรผู้สูงอายุมาก จะทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานฝีมือในกลุ่มอาชีพทั้ง 7 นั้น ผู้ที่จบจากสายวิชาชีพดังกล่าวจะประกันได้ว่าไม่น่าจะมีใครตกงาน เพราะมีตลาดใหญ่มากรองรับทั้งในไทยและในประเทศอาเซียนข้อตกลง เคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 7 อาชีพในปี 2015 (2558) แม้จะเป็นโอกาสทองของคนไทยในสายวิชาชีพดังกล่าว จุดที่ต้องระวังอยู่ไม่น้อยเช่นกัน ทั้งในด้านการที่คนของเราไปทำงานบ้านเขา และการที่คนบ้านเขามาทำงานในบ้านเรา เพราะถ้าการระวังไม่รัดกุม โอกาสทองนั้นอาจพลิกเป็นวิกฤต และมีผลกระทบรุนแรงต่อบางสายวิชาชีพได้ (<http://www.lib.buu.ac.th/webaec/?p=77>)

8. การเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี

8.1 ความเป็นมาการเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี

การเปิดเสรีการค้าบริการเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญส่วนหนึ่งต่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะเกิดจากการลดข้อจำกัดต่อผู้ให้บริการของอาเซียนในการให้บริการและเข้ามาจัดตั้งกิจการในประเทศสมาชิกอื่นตามเงื่อนไขกฎเกณฑ์ภายในประเทศ การเปิดเสรีการค้า

บริการดำเนินการโดยการเจรจาเป็นรอบ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การเจรจาของคณะกรรมการประสานงานด้านการค้าบริการของอาเซียน การเจรจาบางสาขา เช่น สาขาการเงิน และการขนส่งทางอากาศ รับผิดชอบโดยรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ในการเจรจาเปิดเสรี จะต้องไม่ดำเนินการเปิดเสรีในช่วงท้าย และเห็นชอบให้มีความยืดหยุ่นที่ตกลงกันล่วงหน้าสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อช่วยให้เปิดเสรีการค้าบริการในปี 2015 ได้ อาเซียนอยู่ระหว่างดำเนินงานเพื่อยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพ เพื่อยำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคลากรในภูมิภาค (ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)

พัฒนาการของการค้าและเศรษฐกิจโลกนับแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ได้นำไปสู่ความยุ่งยากและซับซ้อนของรูปแบบที่เปลี่ยนไปของการค้าระหว่างประเทศ การเจรจารอบอุรุกวัย นับเป็นความพยายามของประเทศต่าง ๆ ที่จะสร้างกฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศที่ทันสมัย และเป็นไปตามยุคสมัย ซึ่งส่วนหนึ่งของความพยายามดังกล่าวได้นำไปสู่การจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ที่เป็นความตกลงระหว่างประเทศฉบับแรกที่ครอบคลุมการค้าบริการระหว่างประเทศนับจากวันนั้นจนถึงปัจจุบัน ความตกลง GATS ยังมีอายุไม่มาก แต่เรียกได้ว่าได้มีบทบาทสำคัญในการค้าระหว่างประเทศ เพราะการบริการมีขอบเขตกว้างขวาง

บัญชีเป็นบริการประเภทหนึ่งของบริการธุรกิจการ () ที่อยู่ในข้อผูกพัน การเปิดเสรีการค้าบริการตามกรอบ AFAS แต่การเข้าไปให้บริการวิชาชีพบัญชีในประเทศอาเซียน ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบการกำกับดูแลภายในของแต่ละประเทศ เช่น ประเทศในกลุ่มอาเซียนที่จะเข้ามาให้บริการวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยจะต้องศึกษากฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับบริการด้านบัญชี อาทิ พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547, พ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543, ข้อบังคับของสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 6 เรื่องผู้ทำบัญชี พ.ศ.2547 เป็นต้น

นอกจากนี้ตามกรอบข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขาบริการวิชาชีพบัญชี (ASEAN MUTUAL RECOGNITION ARRANGEMENT FRAMEWORK ON ACCOUNTANCY SERVICES : MRA) ที่ลงนามโดยผู้นำอาเซียนในแถลงการณ์บาหลี (Bali Concord II) เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ/แรงงานเชี่ยวชาญ/ผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรีซึ่งหลักการสำคัญของ MRA คือ กำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านบัญชีในอนาคตของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาสองฝ่ายหรือหลายฝ่ายโดยวางหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการยอมรับซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์เรื่อง การศึกษา การสอบ ประสพการณ์ กระบวนการให้การยอมรับระบบ ข้อมูลเอกสาร ระเบียบวินัยและหลักจริยธรรม มาตรฐานและแนวปฏิบัติสากล ทั้งนี้ MRA ที่จะจัดทำขึ้นในอนาคตจะต้องไม่ลดทอนสิทธิ อำนาจ หน้าที่ของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในการกำกับดูแลและออกกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายภายใน แต่ต้องไม่สร้างอุปสรรคที่เกินจำเป็น และการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของวิชาชีพบัญชีอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศด้วย นอกจากนี้กรอบข้อตกลงได้กำหนดกรอบการดำเนินการและขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบสาขาบัญชี

9. การพัฒนาวิชาชีพการบัญชีไทย

ผลกระทบของการเจรจาเปิดเสรีทางการค้า ทำให้วิชาชีพการบัญชีของไทย ต้องมีการพัฒนา และปรับตัวให้มีคุณภาพเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับต่างประเทศ และไทยจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการเจรจาทุกระดับ เพื่อรักษาและปกป้องผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากขบวนการเจรจา

การพัฒนาศักยภาพวิชาชีพบัญชี คือ กระบวนการที่ทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้รับการพัฒนาเติบโตของขีดความสามารถ (capability) ที่ช่วยส่งเสริมศักยภาพ (potential) ให้ปรากฏผลสำเร็จเพื่อเพิ่มสมรรถนะ (competence) ในด้านวิชาชีพให้ก้าวหน้ากว่าเดิม การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของโลกซึ่งมีการเปิดเสรีการค้า การบริการ การลงทุนเงินทุนและการเคลื่อนย้ายฝีมือแรงงาน ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจให้บริการทางวิชาชีพและนักวิชาชีพของไทย จึงต้องเตรียมพร้อมรับมือกับการหลั่งไหลเข้ามาเปิดกิจการและการเข้ามาของนักวิชาชีพต่างชาติโดยต้องพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพบุคลากรให้มีศักยภาพสูงที่จะสามารถแข่งขันได้กับนักวิชาชีพบัญชีของประเทศในกลุ่ม ซึ่งอาจมีความได้เปรียบในเรื่องภาษา การศึกษาวิชาการและเทคโนโลยีดังนั้นสถาบันวิชาชีพต่างๆ ของไทยจึงต้องตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าว และเร่งหามาตรการรองรับกันอย่างเต็มที่ สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์หน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่กำกับดูแลวิชาชีพบัญชีจึงได้ดำเนินมาตรการต่างๆ หลายประการเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิชาชีพบัญชีไทย (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554, ม.ป.ป.) ตัวอย่างต่อไปนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการบัญชีมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีในทุกๆ ด้าน รวมถึงการกำหนดจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accountants Standards Board : IASB) กำหนดไว้

2. การเพิ่มบทบาทของสภาฯ ในฐานะผู้นำองค์กรวิชาชีพระหว่างประเทศ โดยการเข้าร่วมเป็นกรรมการในองค์กรวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศต่าง ๆ และเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสถาบันและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ อาทิ

- 2.1 การจัดทำโครงการประเมินบริษัทภิบาลของตลาดทุนไทยด้านการบัญชีและการสอบบัญชีกับธนาคารโลก โดยคณะผู้ประเมินภายใต้โครงการ Report on the Observance Standard Code - Accounting and Auditing (ROSC A&A) ได้จัดทำผลการศึกษาพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงาน (action plan) ในการพัฒนาวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ ของประเทศไทย

- 2.2 การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (APEC Accounting Services Initiative) การประชุมมีวัตถุประสงค์หลักในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการ

ทางบัญชีเพื่อสร้างแนวทางของกฎระเบียบภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับนักบัญชีต่างชาติซึ่งมีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพ (quality assurance) ส่วนได้เสียสาธารณะ (public interest) ความโปร่งใส (transparency) ความสม่ำเสมอ (consistency) และการถ่ายทอดองค์ความรู้ (knowledge transfer) ตลอดจนการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของการเปิดเสรีของวิชาชีพบัญชีแนวทางในการเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันในระดับนานาชาติการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางของกฎระเบียบภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับนักบัญชีต่างชาติซึ่งเป็นกรอบใหญ่ในระดับโลกที่อาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดความสอดคล้องกับกรอบการเจรจาในระดับภูมิภาคต่อไป นอกจากนี้ยังได้มีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาด้านบัญชีในประเทศต่าง ๆ ทั้งนี้การประชุมดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมของนักบัญชีไทยสำหรับการเปิดเสรีด้านการให้บริการทางบัญชีที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2558

2.3 การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารสหพันธ์นักบัญชีอาเซียน (ASEAN Federation of Accountants Council Meeting) การประชุมเป็นการเตรียมความพร้อมของประเทศที่เป็นสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ในการเปิดเสรีของวิชาชีพบัญชีภายใต้กฎบัตรอาเซียนการปรับตัวเข้าหากัน การเปลี่ยนแปลง และความยั่งยืนเพื่อความเป็นเลิศในระดับโลก (Converge, Transform, Sustain : towards World Class Excellence) การตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชี ตลอดจนการร่วมมือกันเพื่อสร้างสรรค์สังคมที่เกื้อกูลและพัฒนาไปพร้อมกัน ทั้งนี้การร่วมมือกันจะเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมนักบัญชีไทยให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่จะเกิดขึ้นจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดตั้งสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพบัญชีและการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีให้มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน โดยการพัฒนาและจัดทำสื่อการสอนวิชาการบัญชีโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสภาผู้สอบบัญชีโดยมุ่งเน้นการสร้างความรู้และความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับการบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

4. การเพิ่มบทบาทในการให้คำแนะนำกับธุรกิจSMEs ซึ่งเป็นฐานธุรกิจที่สำคัญของไทย ให้มีประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีการเสนองบการเงิน การจัดการ และการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้งาน

5. การพัฒนามาตรฐานการศึกษาด้านวิชาชีพการบัญชีของสถาบันอุดมศึกษา โดยจัดทำโครงการมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศทางการบัญชี(IES)ทำให้สถาบันการศึกษาจะต้องจัดการศึกษาวิชาการบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ (International Federation of Accountants : IFAC) ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักบัญชีของไทยมีศักยภาพพร้อมในการร่วมมือรวมไปถึงเพิ่มโอกาสในการก้าวออกไปสู่การเปิดเสรีและการเคลื่อนย้ายฝีมือแรงงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

10. คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดของ

คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดของ IES สภาสมาชิกบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีสากล (International Federation of Accountance : IFAC) เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education Standard : IES) ที่ออกให้โดย IFAC ทั้งหมด 8 ฉบับ ได้กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพ

IES 1 Entry Requirements to a Program of Professional Accounting Education กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพจะต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำทางด้านการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบัญชีซึ่งมีการกำหนดวิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีการจัดเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชี ที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีความรู้ และมีความสามารถเป็นนักบัญชีมืออาชีพ ดังที่กำหนดใน IES ฉบับที่ 2

IES 2 Content of Professional Accounting Education Program กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพต้องมีความรู้ทางวิชาชีพ(Content of Professional Accountant) โดยต้องครอบคลุมทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่ 1) การบัญชีการเงิน และวิชาที่เกี่ยวข้อง (Accounting, Finance and Related Knowledge) 2) องค์กรธุรกิจ (Organization and Business) และ 3) เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Technology)

IES 3 Professional Skills กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) เพื่อให้สามารถสนองต่อความต้องการของฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ได้แก่ ทักษะด้านสติปัญญา หรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual Skill) ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skill) ทักษะด้านบุคคล (Personal Skill) ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Inter person a land Communication Skill) และทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (Organization a land Business Management Skill)

IES 4 Professional Values, Ethics and Attitudes กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพต้องเป็นผู้มีคุณค่าแห่งวิชาชีพมีจริยธรรม และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ (Professional Value, Ethic and Attitudes) เช่น ความรับผิดชอบต่อผลงาน ความเป็นอิสระ ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

IES 5 Practical Experience Requirements for Aspiring Professional Accountants กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (Practical Experience Requirements) เป็นระยะเวลาเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะทางวิชาชีพ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลและมีกระบวนการติดตามอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ

IES 6 Assessment of Professional Capabilities and Competence กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพจะต้องผ่านการประเมินศักยภาพและความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Capabilities and Competence) ซึ่งจะเป็นการประเมินความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ตลอดจนการมีคุณค่าทัศนคติทางวิชาชีพและจริยธรรม เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าผู้ประกอบการวิชาชีพจะประกอบวิชาชีพบัญชีได้อย่างเต็มความสามารถ

IES 7 Continuing Professional Development: A Program of Lifelong Learning and Continuing Development Professional Competence กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพจะต้องพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ต่อเนื่องอย่างไม่จบสิ้น (Continuing Professional Development (CPD): Program of Lifelong Learning) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องได้รับการฝึกฝนในการประกอบวิชาชีพจะต้องมีหน้าที่ดำรงความสามารถและปรับปรุงพัฒนาความรู้เพิ่มเติมของตนให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับ Executive Journal 21 ผิดชอบกำกับดูแลและมีกระบวนการติดตามอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ

IES 8 Competence Requirement for Audit Professionals กำหนดสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (Audit Professional) ซึ่งกำหนดว่าผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีนอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพดังที่กล่าวไว้ใน IES ฉบับที่ 1 - 7 แล้วยังต้องมีความรู้ความสามารถในการสอบบัญชีข้อมูลทางการเงินการบัญชีและการรายงานทางการเงินในระดับสูง อีกทั้งยังต้องมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนทักษะที่จำเป็นต่อการตรวจสอบบัญชีและที่สำคัญคือจะต้องผ่านการวัดผลขีดความสามารถในการเป็นผู้สอบบัญชีอย่างเป็นระบบอีกด้วย

IES กล่าวถึงหลักเกณฑ์ให้การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ให้นักบัญชีสามารถเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพโดยเริ่มตั้งแต่หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ที่เข้าศึกษาวิชาการบัญชีหลักสูตรของการศึกษาวิชาการบัญชีความรู้ทางวิชาชีพที่ต้องเรียนรู้ทักษะทางวิชาชีพที่ต้องฝึกฝนรวมถึงคุณค่าจริยธรรมทัศนคติทางวิชาชีพ และการเสริมสร้างประสบการณ์เชิงปฏิบัติให้แก่นักศึกษาเพื่อก้าวไปสู่การเป็นนักวิชาชีพบัญชีที่มีคุณภาพ รวมไปถึงเงื่อนไขการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้ที่จะเป็นนักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทั้งในวิชาการบัญชีวิชาการด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี รวมทั้งมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน สามารถประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎีไปในการประกอบวิชาชีพได้ และเป็นผู้มีความตระหนักถึงคุณค่า จริยธรรมทางวิชาชีพ อีกทั้งยังต้องมีทักษะในการปฏิบัติงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษาซึ่งเกิดจากการได้เรียนรู้ การฝึกฝน และสะสมประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริงนอกห้องเรียน เพื่อให้มีความพร้อมที่จะก้าวสู่การทำงานจริงได้ ด้วยคุณสมบัติของความสามารถของบุคคลที่เป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมในการเป็นนักบัญชีมืออาชีพ มีดังนี้

คุณสมบัติ นักบัญชีมืออาชีพที่สำคัญ (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2547; สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549) ได้แก่

- (1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ
- (2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ
- (3) ด้านคุณค่า จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ
- (4) ด้านประสบการณ์ในเชิงปฏิบัติ

ศักยภาพของนักบัญชีต้องประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ (ชัยนรินทร์ วีระสถาวณิชัย, 2548)

ได้แก่

1. ความรู้ในวิชาชีพ(knowledge) ซึ่งแบ่งความรู้ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสังคมเศรษฐกิจการเมืองการปกครองทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ และเศรษฐกิจโดยรวมได้ รวมถึงความรู้ในวัฒนธรรมของโลก ของภูมิภาคและของประเทศ ตลอดจนความสามารถในการคิดการถามการเขียนและสื่อสารด้วยภาษาที่ง่ายและเข้าใจได้

1.2 ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ ธุรกิจ และการจัดการเช่น เศรษฐศาสตร์การเงิน การตลาด การบริหาร การวิเคราะห์เชิงปริมาณ และสถิติ

1.3 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4 ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี เช่น กฎหมายบัญชี กฎหมายธุรกิจ ภาษีอากร และจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. ทักษะทางวิชาชีพ(skills)ประกอบด้วยทักษะ 5 ประการดังนี้

2.1 ทักษะการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ซึ่งประกอบด้วยความสามารถที่จะระบุได้สามารถจัดระบบและเข้าใจสารสนเทศจากผู้คนสิ่งพิมพ์และแหล่งข้อมูลต่างๆ ความสามารถในการซักถาม การทำวิจัย การคิดอย่างมีเหตุผลและเชิงวิเคราะห์การให้เหตุผล การวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ และความสามารถที่จะระบุปัญหา และแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้

2.2 ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ทักษะสำหรับศาสตร์การบัญชี และทักษะทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยการคำนวณ การจำลองการตัดสินใจ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวัดมูลค่า การรายงาน และการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ

2.3 ทักษะด้านบุคคล เกี่ยวข้องกับทัศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการคิดริเริ่ม การมีอิทธิพล การเรียนรู้ที่เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด การบริหารจัดการตนเองการจัดลำดับและจัดระบบการทำงานความสามารถคาดคะเน การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติไปใช้ในการตัดสินใจ และการแสวงหาหรือสงสัยแย้งนักบัญชีมืออาชีพรวมถึงสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้

2.4 ทักษะด้านความสัมพันธ์ และการสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่นการรับและถ่ายทอดสารสนเทศการมีดุลยพินิจ22 Executive Journal และการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพผล ซึ่งหมายถึงความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในการเป็นฝ่ายรับและฝ่ายให้คำปรึกษาและการแก้ไข

ความขัดแย้ง สามารถทำงานเป็นหมู่คณะโดยมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายในองค์ความรู้ ความสามารถภาษา และวัฒนธรรมตลอดจนสามารถนำเสนออภิปรายรายงาน และป้องกันความคิด ในรูปแบบของการสื่อสารทางวาจาหรือลายลักษณ์อักษร ทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการรับฟังและการทำความเข้าใจต่อการสื่อสารจากผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ทักษะด้านองค์กร และทักษะผู้บริหารธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน เชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์การตัดสินใจ และมอบหมายงาน ความเป็นผู้นำ และการจูงใจ

3. คุณค่าแห่งวิชาชีพ (professional values) ได้แก่ การปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต สำนึกถึงความรับผิดชอบทางสังคม ยึดมั่นประโยชน์ของสาธารณชน เป็นอิสระ และตั้งใจที่จะพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

4. จรรยาบรรณ (ethics) ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีตามที่พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 มาตรา 46 กำหนดว่า “ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีหรือผู้ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชีมาตรฐานการสอบบัญชีหรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัติ” และมาตรา 47 กำหนดว่า “ให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความโปร่งใสความเป็นอิสระความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้”

วิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้”

5. ทศนคติ (attitudes) หมายถึง ท่าทีความรู้สึกรู้สึกของคนเป็นอำนาจหรือแรงขับภายในจิตใจมนุษย์ที่พร้อมจะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งทัศนคติของบุคคลประกอบขึ้นจาก3 ส่วนคือความรู้สึก ความรู้และพฤติกรรม กล่าวคือทัศนคติเป็นเงื่อนไขภายในตัวบุคคลที่มีส่วนในการกำหนดการแสดงออก ทัศนคติของพฤติกรรม และมีส่วนในการกำหนดการรับรู้ทัศนคติที่ดีของนักบัญชีจึงจะนำไปให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสุจริตและเหมาะสม

11. การเตรียมความพร้อม

11.1 ภาครัฐ

(1) การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะผู้ใช้แรงงาน ประเทศไทยมีจุดแข็งอย่างมากในภาคบริการการท่องเที่ยว การบริการด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล การดูแลผู้สูงอายุ และด้านศิลปกรรม จึงเป็นที่คาดหวังว่าเมื่อมีการเปิดเสรีภาคบริการในอาเซียน ภาคบริการดังกล่าวจะเป็นภาค

ธุรกิจที่ได้รับประโยชน์ค่อนข้างมาก และในอนาคตการส่งออกแรงงานจะเป็นช่องทางนารายได้จากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยจนวนมหาศาลต่อปี โดยเฉพาะแรงงานประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ พ่อครัว พนักงานสปา หมอรักษาโรคด้วยยาสมุนไพรสูตรแผนโบราณ หรือหมอนวดแผนโบราณประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมการพัฒนาแรงงานที่อยู่ในตลาดแรงงานและแรงงานที่จะออกสู่ตลาดแรงงานให้มีสมรรถนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ ประเทศในภูมิภาคอาเซียนทั้งหลายควรร่วมกันจัดตั้งหน่วยงานเหนือชาติหรือระดับนานาชาติขึ้นมาดูแลปัญหาของกลุ่มคนงานที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี ด้วยการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญใหม่ การฝึกอบรมจะทำให้ตลาดแรงงานมีความยืดหยุ่น และทำให้การเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศและระหว่างภูมิกษณัณต์ดีขึ้น นอกจากการฝึกฝนทักษะแรงงานเพื่อเข้าไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียนด้วยกันแล้ว การฝึกฝนทักษะแรงงานเพื่อป้อนสู่ตลาดโลกก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ดังนั้น ภาครัฐจึงควรกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของประเทศและเปิดหลักสูตรอบรมวิชาชีพให้กับประชาชนในสาขาวิชาอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น ช่างก่อสร้าง ช่างซ่อมรถ ช่างประกอบอัญมณี ช่างคอมพิวเตอร์ พนักงานดูแลเด็กและผู้สูงอายุ แม่บ้าน บุรุษพยาบาลผู้ประกอบอาหารไทย พนักงานสปา หมอนวดแผนโบราณ ซึ่งแรงงานเหล่านี้เป็นที่ต้องการของต่างประเทศจำนวนมาก หากรัฐบาลให้การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง ในอนาคตแรงงานเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการออกไปนารายได้เข้าประเทศ

(2) การป้องกันสภาวะ “สมองไหล” เมื่อการเดินทางระหว่างประเทศทำได้ง่ายหรือเดินทางไปได้โดยเสรี จึงเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานของบรรดาผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะฝีมือ ผู้บริหาร นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากประเทศหนึ่งไปยังประเทศภาคีสมาชิกอื่นของอาเซียนมากขึ้นไม่ว่าด้วยสาเหตุใดก็ตาม เช่น ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือการดำรงชีวิตที่ดีกว่าประเทศไทย จึงทำให้เกิดสภาพ “สมองไหล” ของประชากรที่มีคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรทางด้านวิชาการ และก่อให้เกิดปัญหาในการพัฒนาประเทศตามมา ดังนั้น การที่จะทำให้ไม่เกิดสภาวะการณัสมองไหลประเทศไทยจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสวัสดิการและค่าตอบแทนที่ดีและจูงใจ ซึ่งอาจยับยั้งการไหลออกของแรงงานเหล่านี้ได้

กฎหมายที่เกี่ยวกับแรงงานและสวัสดิการแรงงานในประเทศไทย ได้แก่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 พระราชบัญญัติแรงงานวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.2543 และพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 กฎหมายเหล่านี้ถูกนำมาใช้กับคนต่างประเทศที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยด้วย ดังนั้น หากประเทศไทยสามารถจัดการกฎหมายสวัสดิการแรงงานได้ดี ก็จะทำให้แรงงานมีฝีมือจากต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศไทยมากขึ้น และทำให้เกิดการลงทุนตามมา รวมทั้งแรงงานมีฝีมือ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านของไทยก็จะไม่มีควมจำเป็นต้องเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ

ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้แรงงานฝีมือไหลออกนอกประเทศนั้น ประเทศไทยจึงควรกำหนดนโยบายและมาตรการ ดังต่อไปนี้

ก. ส่งเสริมให้สินค้าของประเทศไทยสามารถแข่งขันกับ Brand ต่างประเทศได้สาเหตุหนึ่งที่แรงงานฝีมือของไทยเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ ก็เพราะมีความเชื่อมั่นในบริษัทต่างชาติมากกว่าบริษัทหรือองค์กรภายในประเทศ และทุกคนย่อมต้องการทำงานในบริษัทหรือองค์กรที่ดีที่สุด ดังนั้น ถ้าประเทศไทยสามารถทำให้บริษัทหรือองค์กรในประเทศดีเท่าหรือดีกว่าในต่างประเทศได้ ก็จะแก้ปัญหาการไหลออกของแรงงานฝีมือได้

ข. ให้สวัสดิการที่ดีแก่ผู้ใช้แรงงานเช่นเดียวกับข้าราชการ เพราะแรงงานกลุ่มนี้จะสามารถนำ ความรู้ความสามารถมาใช้ในการพัฒนาบริษัทหรือองค์กรได้ ซึ่งสุดท้ายก็จะตกเป็นผลประโยชน์ของประเทศชาติ คือทำให้บริษัทของไทยเติบโตและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ เศรษฐกิจในประเทศจะดีขึ้นและสามารถเก็บภาษีมาพัฒนาประเทศได้มากขึ้น นอกจากนี้ สวัสดิการต่างๆ บางประการควรขยายให้แก่แรงงานฝีมือ ผู้บริหาร นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เป็นคนต่างชาติที่เข้ามาทำ ประโยชน์ให้แก่ประเทศด้วย

ค. ค่าตอบแทนแก่ผู้ใช้แรงงานภายในประเทศกับผู้ใช้แรงงานในต่างประเทศไม่ควรแตกต่างกันจนเกินไป หากอัตราค่าจ้างแรงงานต่ำมาก ก็จะไม่สามารถดึงดูดให้คนไทยที่เป็นแรงงานฝีมือไม่ไปทำงานในต่างประเทศได้ เพราะในความเป็นจริงนั้นไม่มีใครอยากที่จะทำงานไกลบ้าน

(3) การบริหารจัดการภาครัฐ การเปิดเสรีและกระแสโลกาภิวัตน์นี้อาจทำให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้ใช้แรงงานและเจ้าของทุนมากขึ้น และความแตกต่างระหว่างแรงงานที่มีทักษะฝีมือกับแรงงานที่ไร้ฝีมือ รัฐควรเข้ามามีบทบาทในการกระจายความมั่งคั่งอันเกิดจากการเปิดเสรีลงสู่ประชาชนโดยทั่วหน้า และรักษาไว้ซึ่งความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ รัฐต้องเข้ามากระตุ้นให้เกิดการพัฒนาของนวัตกรรม การพัฒนาความรู้และทักษะด้านการจัดการขั้นสูง การพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมร่วมทุนเพื่อให้เกิดการถ่ายโอนเทคโนโลยี และที่สำคัญต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ รองรับ ดังต่อไปนี้

ก. ให้ความสำคัญต่อการสร้างงานเพื่อรองรับกลุ่มแรงงานที่อาจได้รับผลกระทบ ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยเน้นความสามารถในการทำงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของภาคการผลิตได้

ข. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของแรงงาน เช่น พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน โดยครอบคลุมไปถึงแรงงานภาคเกษตรและแรงงานนอกระบบ เป็นต้นว่า ผู้รับงานไปทำ ที่บ้าน และการจ้างงานแบบชั่วคราว

ค. ปรับปรุงมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้สามารถเชื่อมโยงกับสิทธิของผู้ใช้แรงงานในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงาน สวัสดิการและความมั่นคงทางสังคม เพื่อก้าวเข้าสู่การแข่งขันในตลาดเสรีด้านแรงงาน

ง. พัฒนาศักยภาพของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเชื่อมโยงข้อมูลด้านแรงงานและข้อมูลด้านเศรษฐกิจกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุป ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนับเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของไทยการเปิดเสรีทางการค้า การบริการ และการลงทุน จะส่งผลดีแก่ประเทศไทย ในด้านการค้าตลาดสินค้าของไทยจะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นทั้งในภูมิภาคอาเซียนเองและขยายออกไปสู่ภูมิภาคอื่นในโลก โดยการทำให้ข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นอาเซียนบวก 3 บวก 6 หรือความร่วมมือกับกลุ่มสหภาพยุโรปส่วนภาคบริการนั้น มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและด้านสุขภาพ การเปิดเสรีด้านแรงงานจะทำให้การแข่งขันมีมากขึ้นนายจ้างจะมีโอกาสเลือกจ้างงานในประชากรอาเซียนที่มีค่าแรงถูกกว่า ดังนั้น ถึงเวลาแล้วที่แรงงานทักษะทั้งหลายจำเป็นต้องเพิ่มความรู้อาเซียนที่ต่างประเทศเป็นภาษาที่สองหรือที่สามและปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากล

ประเทศไทยประเทศเดียวมีประชากรเพียง 60 กว่าล้านคน มีรายได้ประชาชาติประมาณ 4 พันกว่าล้านบาท ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศมหาอำนาจใหม่ทางเศรษฐกิจอย่างจีนหรืออินเดียได้ แต่ถ้ารวมกันเป็นประชาคมอาเซียนที่เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวสำเร็จประชากรของอาเซียนจะมีถึง 600 ล้านคน หรือ 1 ใน 10 ของประชากรโลกที่มีรายได้ประชาชาติรวมกันเกือบ 30,000 ล้านบาท นับเป็นตลาดและแหล่งเงินทุนที่มีศักยภาพมหาศาล และยังเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยในการค้ากับตลาดอื่นนอกภูมิภาคอีกด้วย การรวมกลุ่มกันภายในภูมิภาคอาเซียนจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะนำไปสู่ความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ เกิดการแบ่งปันทรัพยากรด้านต่าง ๆ แก่กันมีการเอื้อประโยชน์และให้การสนับสนุนระหว่างกัน รวมทั้งมีการส่งเสริมการค้าระหว่างกัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ นอกภูมิภาค

11.2 ภาคเอกชน

ควรมีการยกระดับ/สร้างภาพลักษณ์ในสินค้าและการให้บริการที่มีคุณภาพ การมีเป้าหมายตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) การมีเครือข่ายในการทำ ธุรกิจร่วมกัน ซึ่งมีแนวทางดังนี้

- ดำเนินการเชิงรุก (AEC)

1. ควรศึกษาเสาะหาแหล่งวัตถุดิบใน AEC นำ เข้าวัตถุดิบสินค้าสำเร็จรูปจากแหล่งผลิตใน AEC ที่มีความได้เปรียบด้านราคาและคุณภาพ
2. ควรศึกษารสนิยมความต้องการใน AEC ขยายให้ตลาดใหญ่ขึ้นและใช้ประโยชน์ economy of scale (ผลิตยิ่งมาก ต้นทุนต่อหน่วยยิ่งต่ำ)
3. ควรดูความเป็นไปได้ในการย้ายฐานการผลิต สามารถย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่เหมาะสมเป็นแหล่งผลิต
4. ควรหันมามอง CLMV โดยวิสัยทัศน์ใหม่ ใช้ CLMV เพื่อใช้ประโยชน์จากสถานะ Least Developed Countries : LDCs

- ดำเนินการเชิงรับ (AEC)

1. ต้องเรียนรู้คู่แข่ง เกิดคู่แข่งใหม่จากอาเซียนนอกเหนือจากคู่แข่ง 9 ประเทศแล้ว ยังมีเพิ่มอีก 3 หรือ 6 (อาเซียน+3+6)
2. ไม่ละเลยการลดต้นทุน ต้นทุนของคู่แข่งอาจต่ำลง
3. เร่งเสริมจุดแข็ง ลดจุดอ่อน คู่แข่งจะเข้ามาแข่งถึงในเขตแดนเรา
4. อาจถูกแย่งแรงงานฝีมือ ผูกมัดใจลูกค้าทุกรูปแบบและสร้างความแตกต่างด้วยความคิดสร้างสรรค์คุณภาพ/มาตรฐาน
5. ต้องพัฒนาศักยภาพของพนักงาน ให้เป็นมืออาชีพมากขึ้น
6. สร้างความต่างในธุรกิจ มี Initiative ในการให้บริการ

11.3 ภาคบุคลากรทางบัญชี

บุคลากรทางบัญชี (แรงงานมีฝีมือเสรี) ควรมีการปรับตัวและเตรียมรับมือ AEC จากแนวความคิดดังนี้ (สุภัฒ สงวนดีกุล ผอ.สำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. 18 พ.ค. 54)

จากรับเป็นรุก โดยการ เปลี่ยนวิสัยทัศน์จากมองเชิงรับเป็นเชิงรุกและ อย่ายมัวแต่กลัวว่าแข่งไม่ได้ แต่มองหาโอกาสที่เปิดกว้างขึ้น ควรมีความรู้รอบ รู้ทันโดยการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้เขา รู้เรา โดยการศึกษาตลาด รสนิยมความต้องการในอาเซียน รู้จุดแข็งจุดอ่อนของคู่แข่ง โดยการสร้างความแตกต่างของตนเองโดยใช้จุดแข็งที่มี (องค์ความรู้ในวิชาชีพสร้างความแตกต่างของตนเองโดยใช้จุดแข็งที่มี (องค์ความรู้ในวิชาชีพ) และแสวงความรู้ใหม่ ทั้งการพัฒนาด้านภาษา พัฒนาฝีมือ (มาตรฐานวิชาชีพสู่สากล)

12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นพดล สุตันตวิญชัยกุล (2554 , บทคัดย่อ) การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายด้านการเงินและเศรษฐกิจมหภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ โดยการยกระดับการศึกษาใน 7 สาขา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี เพื่อการสร้างมาตรฐานด้านแรงงานฝีมือให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ง่ายยิ่งขึ้นในปี พ.ศ.2558

ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ผลิตแรงงานที่เป็นนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนด แต่ในการศึกษารุ่นนี้ผู้วิจัยได้เน้นไปที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะด้านที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและของ

เอกชนในด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การวิเคราะห์นโยบายและแผน กลยุทธ์ และการรวบรวมข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากประชากรที่เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งหมด 839 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างมา 300 ตัวอย่าง และคัดเลือกที่สมบูรณ์ได้ 249 ตัวอย่าง จึงสามารถให้ความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 หรืออาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 เท่านั้น

ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่าควรเพิ่มคุณภาพของแรงงานฝีมือด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นในทุกสถานศึกษาอาชีวศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT ด้านการค้นคว้าหาความรู้จาก Internet และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น ส่วนการวิจัยเรื่องต่อไปควรให้มีการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความพร้อมของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่เป็นผู้ผลิตแรงงานชำนาญการ (Specialist) ตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการให้ทันในปี พ.ศ.2558

วลัยลักษณ์ สุวรรณวลัยกรและ ดร.มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2556 . บทคัดย่อ) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) จะจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและความมั่นคงขององค์กรต่างๆ และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในกลุ่มอาเซียน นอกจากนี้ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของแรงงานฝีมือ ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาระดับความคาดหวังและระดับความพร้อมในด้านต่างๆ ในการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีไทยต่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในมุมมองของผู้บังคับบัญชาของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี และเปรียบเทียบข้อว่างระหว่างระดับความคาดหวังและความพร้อม รวมทั้งศึกษาระดับความสำคัญของความรู้ความสามารถและทักษะด้านต่างๆ ในวิชาชีพสอบบัญชีไทยต่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมนั้น คุณสมบัตินี้ที่ผู้บังคับบัญชาคาดหวังจากผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีมากที่สุดคือ ความมีคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ การมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยคุณสมบัตินี้ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องทักษะการทำงานและทักษะอื่นๆ ที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีเห็นว่าสำคัญมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านภาษา ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน งานวิจัยนี้ยังพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วผู้บังคับบัญชายังเห็นว่าผู้ได้บังคับบัญชาที่เป็น ผู้ประกอบวิชาชีพ สอบบัญชีมีความพร้อมในคุณสมบัติด้านต่างๆ สำหรับการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนน้อยกว่าระดับที่ผู้บังคับบัญชาคาดหวัง เช่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีระหว่างประเทศ ความรู้

เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงไปภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน และความรู้ความเข้าใจธุรกิจที่ตรวจสอบ เป็นต้น ผลการศึกษาที่ได้น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับการเตรียมความพร้อมในวิชาชีพของบัณฑิตและยกระดับมาตรฐานการศึกษาด้านการบัญชี รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแลในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีไทย

ปรีศนี กายพันธ์ และธนธิ เหมมันต์ (2557 , บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่อง**นักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่งงาน ประสบการณ์ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีในภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 372 ราย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 33-40 ปี มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ปัจจุบันปฏิบัติงานด้านวิชาชีพบัญชีในตำแหน่งผู้ทำบัญชีอิสระ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี 5-10 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เข้ารับอบรมความรู้ทางด้านวิชาชีพบัญชี 10-20 ชั่วโมงต่อปี ประเด็นความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีไทยโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่านักวิชาชีพบัญชีมีความพร้อมด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มากที่สุด รองลงมาเป็นทักษะทางปัญญา และทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานและทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ตำแหน่งงานต่างกันมีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่า ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีโอกาสในการเข้าไปประกอบอาชีพในกลุ่มประเทศอาเซียนรวมถึงความสามารถในการแข่งขันกับนักวิชาชีพบัญชีในประเทศอื่นที่เข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทยซึ่งนักวิชาชีพบัญชีควรมีความตระหนักในประเด็นดังกล่าวด้วยการพัฒนาตนเองทางด้านภาษาต่างประเทศรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าวควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ทางด้านวิชาชีพหรืออาจมีการกำหนดให้ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศเป็นส่วนหนึ่งในทักษะวิชาชีพที่จำเป็นพร้อมทั้ง มีการกำหนดให้การสอบวัดระดับความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศเป็นส่วนหนึ่งในการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ เป็นทักษะที่นักวิชาชีพบัญชีมีความพร้อมน้อยที่สุดซึ่งทักษะดังกล่าวมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นของนักบัญชีซึ่งทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจเป็นทักษะที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้น ต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีซึ่งจะมีการเรียกร้องให้แสดงบทบาทเชิงรุกในการจัดการองค์กรในแต่ละวันในขณะที่ก่อนหน้านี้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันที่ผู้ประกอบการวิชาชีพได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายทีมงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพซึ่งต้องเข้าไปในทุกองค์ประกอบขององค์กรจะต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น และตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบโลก ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจรวมถึงการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ ความสามารถที่จัดแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากรการมีภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ ทักษะดังกล่าวถือเป็นทักษะที่สำคัญที่นักวิชาชีพบัญชีควรให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาให้มีความพร้อมมากขึ้น ซึ่งหากนักวิชาชีพบัญชีไทยมองข้ามประเด็นดังกล่าวอาจเปิดโอกาสให้นักวิชาชีพบัญชีจากกลุ่มประเทศอื่นเข้ามาบริหารจัดการกิจการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยได้

ลัดดา หิริธัญญา (2554 , บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องนักการบัญชีไทยกับความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะ และด้านมาตรฐานการบัญชี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีและข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีบ่อยแค่ไหนภายใน 1 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 213 คน โดยกลุ่มตัวอย่างจากการสัมภาษณ์จำนวน 12 คน และจากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 201 คน ได้แก่ ผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ธุรกิจการจัดทำบัญชี และอาจารย์ผู้สอนบัญชี และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 200 ชุด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถามในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติคือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าที (t-test) และสถิติ f – test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักการบัญชีไทยที่มีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะ และ ด้านมาตรฐานการบัญชีอยู่ในระดับมาก
2. นักการบัญชีไทยที่มีเพศแตกต่างกันทำให้มีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนด้านของมาตรฐานทางการบัญชี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนมากกว่าเพศหญิง

3. นักการบัญชีไทยที่มีอายุแตกต่างกันทำให้มีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย กลุ่มอายุ 20 – 25 ปี, 26 – 30 ปี และ 31 – 35 ปี จะมีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มอายุ 36 – 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จะมีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน ด้านทักษะ และด้านมาตรฐานทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก

4. นักการบัญชีไทยที่มีการศึกษาแตกต่างกันทำให้มีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก จะมีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะ และด้านมาตรฐานทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก

5. นักการบัญชีไทยที่มีอาชีพแตกต่างกันทำให้มีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย ผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจการจัดทำบัญชี และอาจารย์ผู้สอนบัญชี จะมีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก สำหรับ อาจารย์ผู้สอนบัญชี จะมีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนด้านทักษะ และด้านมาตรฐานทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก

6. นักการบัญชีไทยที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันทำให้มีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จะมีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะ และด้านมาตรฐานทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก

7. นักการบัญชีไทยที่มีความถี่ในการรับข้อมูลแตกต่างกันทำให้มีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ที่มีความถี่ในการรับข้อมูล มากกว่า 10 ครั้ง จะมีความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะ และด้านมาตรฐานทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่า

1. นักการบัญชีไทย ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลควรให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถ ด้านทักษะและด้านมาตรฐานการบัญชี ซึ่งอาจส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงาน

2. นักการบัญชีไทย ควรตระหนักและส่งเสริมให้นักบัญชีพัฒนาความรู้อยู่เสมอเพื่อให้นักบัญชีเกิดความเข้าใจ เกิดทักษะและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิผลในการทำงานและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน

3. นักการบัญชีไทย ควรตระหนักถึงประสิทธิผลในการทำงานซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในองค์กรผลงานจะดีและมีคุณภาพต้องขึ้นกับตัวพนักงานและบุคลากรในองค์กร ถ้าบุคลากรเหล่านั้นมีความรู้ความสามารถและทักษะที่ดีจะทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาก้าวหน้าทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จ

ปวีณา ศิวาลัย และดร.รัตพงษ์ สอนสุภาพ (บทคัดย่อ , 25) ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวของธุรกิจโรงแรมไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของโรงแรมเอ็มโพเรียมสวีท บาย ซาเทรียม เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ที่มีประสบการณ์ตรงในธุรกิจโรงแรม รวมถึงใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ รายงานวิจัย บทความ และบทวิเคราะห์จากแหล่งต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่าการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 จะส่งผลดีต่อธุรกิจโรงแรมในด้านโอกาสที่จะดึงดูดกลุ่มลูกค้าใหม่ การปรับราคาห้องพักและแพ็คเกจ การได้แรงงานที่มีทักษะทางด้านภาษาและงานเฉพาะด้าน แต่สิ่งที่สำคัญคือการรักษากลุ่มลูกค้าเก่าไว้ให้ได้โดยการรักษามาตรฐานในการให้บริการ เน้นการนำเสนอบริการที่แสดงออกถึงความเป็นไทย เช่นการยิ้มและต้อนรับลูกค้าอย่างอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่อย่างเป็นมิตร รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์ด้านการขายและการตลาดที่ดี แต่ก็มีสิ่งที่ต้องระวังคือคู่แข่งที่มาลงทุนด้านธุรกิจโรงแรมก็เพิ่มมากขึ้น รวมถึงอาจมีการโยกย้ายแรงงานบ่อยขึ้นด้วยเช่นกัน

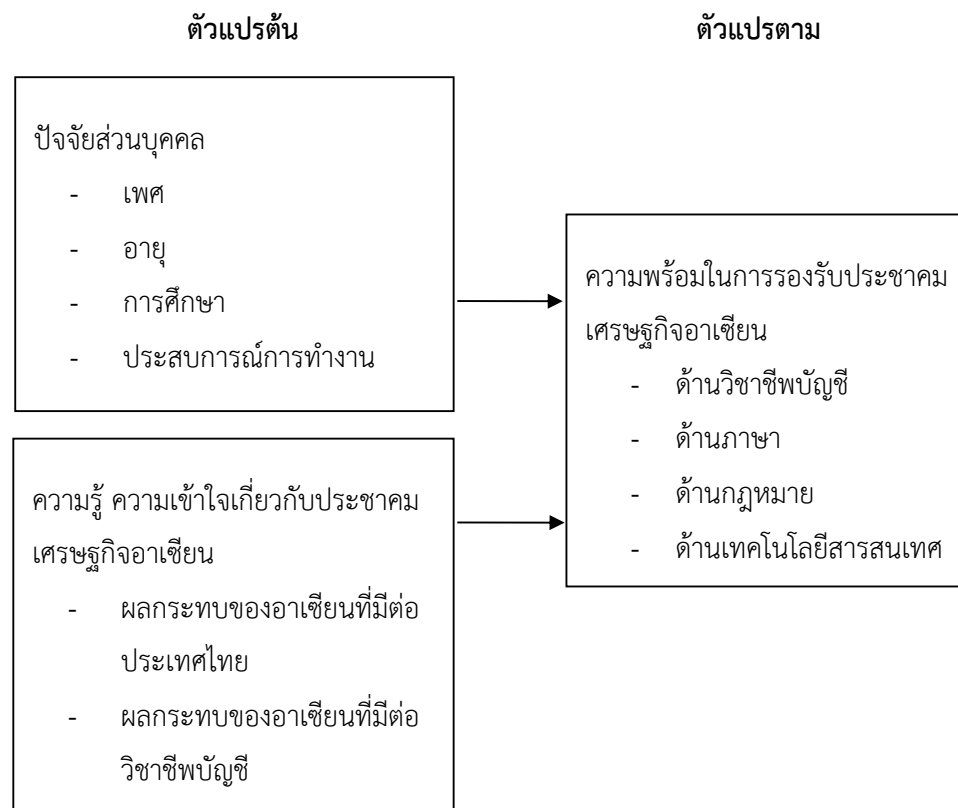
นฤมล สุมรรคา (2554 , บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการจังหวัดสระบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ระดับความพร้อมและปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการจังหวัดสระบุรี โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ อำเภอหนองแคและอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Independent Sample t-test , One-Way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า เพศและอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระดับการศึกษามีผลต่อความพร้อมทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนประสบการณ์การทำงานบัญชีมีผลต่อความพร้อมด้านภาษาและด้านกฎหมาย ระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทาง

บัญชีในสถานประกอบการมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านวิชาชีพบัญชีและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

13. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ การอธิบายแนวทางการจัดทำโครงการวิจัยในภาพรวมนั้นสามารถเขียนกรอบความคิดเป็นรูปแบบแผนภาพ ได้ดังนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานประกอบการธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวนของสถานประกอบการธุรกิจโรงแรม มีทั้งสิ้นจำนวน 195 แห่ง (จากข้อจำกัดด้านระยะเวลา ด้านงบประมาณ และด้านการเดินทาง) โดยเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีหลักเกณฑ์ 1) เลือกโรงแรมระดับ 4-5 ดาวขึ้นไป 2) มีพนักงานทั้งหมดจำนวนตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป 3) มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 100 ห้อง และใช้วิธีการแจกแบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิด จำนวนแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 30 วัน ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2558

1.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชากร ได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973, P125) โดยให้ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% (ระดับ .01) มีค่าเท่ากับ 2.58 และให้มีสัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้เท่ากับร้อยละ 5

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N (e)^2}$$

กำหนดให้	n	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	คือ	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (0.05)
ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ			
แทนค่า	N	=	380
	e	=	0.05
จากสูตร	n	=	$\frac{N}{1 + N(e)^2}$
		=	$\frac{380}{1+380(0.0025)}$
		=	$\frac{380}{1+0.95}$
		=	$\frac{380}{1.95}$
		=	194.87
		=	195

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่เลือก 195 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้

ในการศึกษาเชิงปริมาณจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อการเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดและแบบปลายปิด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของบุคลากรผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด และปลายปิด มีจำนวน 4 ข้อ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่จบสูงสุด และประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี

ส่วนที่ 2 เป็นการวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีจำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นการวัดระดับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษาด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามีคำถามให้บุคลากรทางบัญชีตอบแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจและความพร้อม โดยให้ตอบว่าความรู้ความเข้าใจและความพร้อมมีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กับคำถามที่กำหนดและมีเกณฑ์การให้คะแนน โดยจำแนกค่าระดับความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนี้

น้อยที่สุด	1	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
มาก	4	คะแนน
มากที่สุด	5	คะแนน

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจและพร้อมของบุคลากรทางบัญชี ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ย นำเสนอข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจและพร้อมในแต่ละด้านแต่ละคำถาม ส่วนการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง ตามแนวของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า	ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า	ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า	ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า	ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมมาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า	ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมมากที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและแก้ไขแล้ว

2.2 การสร้างเครื่องมือ

1. กำหนดวัตถุประสงค์ และขอบเขตของเนื้อหา
2. กำหนดลักษณะของคำถามตามขอบเขตของเนื้อและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และแนวคิดต่าง ๆ
4. ร่างแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อทำการแก้ไขให้แล้วเสร็จ
6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – out) จำนวน 30 ชุด ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ภาคผนวก ข) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach
7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม
8. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความถูกต้อง ครบถ้วน
9. จัดเตรียมแบบสอบถามตามจำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
10. นำไปใช้จริง

3. เก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการจัดทำกรวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม ใช้วิธีการส่งจดหมายทางไปรษณีย์

4. การประมวลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อคณะผู้จัดทำได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามทั้งหมดมาประเมินผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. อธิบายความรู้ความเข้าใจ และความพร้อมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่อง เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางบัญชี

ส่วนที่ 2 ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชี

ส่วนที่ 3 เป็นการวัดระดับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะการจัดทำบัญชีครัวเรือน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล มีดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
S.D	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F- distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
DF	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (mean square)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางบัญชี

ตารางที่ 4-1 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางบัญชี

เพศ	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
ชาย	53	26.50
หญิง	147	73.50
รวม	200	100.0
อายุ	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
20-25 ปี	11	5.50
26-30 ปี	9	4.50
31-35 ปี	140	70.00
36-40 ปี	32	16.00
ตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป	8	4.00
รวม	200	100.00
ระดับการศึกษาที่จบสูงสุด	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	3.00
ปริญญาตรี	184	92.00
สูงกว่าปริญญาตรี	10	5.00
รวม	200	100.00
ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 5 ปี	13	6.50
5- 10 ปี	130	65.00
11 – 15 ปี	49	24.50
15 ปีขึ้นไป	8	4.00
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4-1 พบว่า บุคลากรทางบัญชี เป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 และเป็นเพศชาย จำนวน 53 คิดเป็นร้อยละ 26.50 มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา อายุระหว่าง 32 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.00 อายุระหว่าง 20 -25 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.50 อายุ 26 – 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 และมีอายุตั้งแต่ 41 ปี

ขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ระดับการศึกษาที่จบสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมา สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี 5-10 ปี จำนวน 130 คน รองลงมา 11-15 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตารางที่ 4-2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมและรายด้าน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	ระดับความรู้ความเข้าใจ		ระดับความรู้ความเข้าใจ	อันดับที่
	\bar{X}	S.D		
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	3.38	0.94	ปานกลาง	4
2. ประชาคมอาเซียนจะส่งผลต่อการเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้แก่ท่าน	3.26	0.87	ปานกลาง	5
3. หากมีการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษจะช่วยให้การสื่อสารสะดวกขึ้นเมื่อประเทศก้าวสู่ประชาคมอาเซียน	4.40	0.66	มาก	1
4. หากท่านได้รับการพัฒนาทักษะด้านภาษาประจำชาติในภูมิภาคอาเซียนจะช่วยให้เกิดความได้เปรียบทางการค้า	3.66	0.73	มาก	2
5. กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าภาพหลักด้านการแลกเปลี่ยนสินค้ากับต่างประเทศซึ่งท่านจะได้รับผลกระทบจากการแลกเปลี่ยนสินค้านี้ดังกล่าว	2.87	0.70	ปานกลาง	9
6. เสาประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมสวัสดิการสังคม และสร้างอัต	2.98	0.43	ปานกลาง	8

ลักษณะอาเซียนซึ่งจะสามารถช่วยลดปัญหาความ
เหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้นไป

7.	ประชาคมอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคงทาง
อาเซียนจะช่วยให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ สงบสุข
และแข็งแกร่งมากขึ้น	3.16	0.64	ปานกลาง	6
8.	กฎบัตรอาเซียนเป็นร่างสนธิสัญญาที่ทำร่วมกันระหว่าง
ประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน ที่วางกรอบทาง
กฎหมายและโครงสร้างองค์กรของสมาคมอาเซียนซึ่ง
จะส่งผลให้ประชาคมอาเซียนมีความเป็นปึกแผ่นและ
มั่นคงมากขึ้น	3.11	0.46	ปานกลาง	7

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	ระดับความรู้ ความเข้าใจ		ระดับ ความ พร้อม	อันดับที่
	\bar{X}	S.D		
9. การรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะช่วย สร้างให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สมบูรณ์และมี ทิศทางการค้าที่ชัดเจนขึ้นส่งผลต่อการดำรงชีวิตของ ท่าน เช่น ด้านการค้าขาย ด้านการลงทุน และด้านการ มีงานทำ	3.11	0.46	ปานกลาง	7
10. ประเทศไทยต้องมีการพัฒนาความพร้อมด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมการเมืองและความมั่นคง ไปพร้อมกัน อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ก้าวทันประเทศเพื่อนบ้าน	3.46	0.61	มาก	3
รวม	4.10	0.72	มาก	-

จากตารางที่ 4-2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า หากมีการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษจะช่วยให้การสื่อสารสะดวกขึ้นเมื่อประเทศ
ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X}=4.40$, S.D =0.66) รองลงมา หากท่านได้รับการพัฒนาทักษะด้าน

ภาษาประจำชาติในภูมิภาคอาเซียนจะช่วยให้เกิดความได้เปรียบทางการค้า ($\bar{X}=3.66$, S.D =0.73) ประเทศไทยต้องมีการพัฒนาความพร้อมด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมการเมืองและความมั่นคง ไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ก้าวทันประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X}=3.46$, S.D =0.61) ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ($\bar{X}=3.38$, S.D = 0.94) ประชาคมอาเซียนจะส่งผลต่อการเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้แก่ท่าน ($\bar{X}=3.26$, S.D = 0.87) ประชาคมอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคงทางอาเซียนจะช่วยให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และแข็งแกร่งมากขึ้น ($\bar{X}=3.16$, S.D = 0.64) กฎบัตรอาเซียนเป็นร่างสนธิสัญญาที่ทำร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน ที่วางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรของสมาคมอาเซียนซึ่งจะส่งผลให้ประชาคมอาเซียนมีความเป็นปึกแผ่นและมั่นคงมากขึ้น ($\bar{X}=3.11$, S.D = 0.46) การรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะช่วยสร้างให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สมบูรณ์และมีทิศทางการค้าที่ชัดเจนขึ้นส่งผลต่อการดำรงชีวิตของท่าน เช่น ด้านการค้าขาย ด้านการลงทุน และด้านการมีงานทำ ($\bar{X}=3.11$, S.D = 0.46) เสพประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมสวัสดิการสังคม และสร้างอัตลักษณ์อาเซียนซึ่งจะสามารถช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้นไป ($\bar{X}=2.98$, S.D = 0.43) กระทรวงการพาณิชย์เป็นเจ้าภาพหลักด้านการแลกเปลี่ยนสินค้ากับต่างประเทศซึ่งท่านจะได้รับผลกระทบจากการแลกเปลี่ยนสินค้าดังกล่าว ($\bar{X}=2.87$, S.D = 0.70) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพ บัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4-3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี โดยรวมและรายข้อ

ด้านวิชาชีพบัญชี	ระดับ		ระดับ	อันดับที่
	ความพร้อม	ความพร้อม		
	\bar{X}	S.D	พร้อม	
1. การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ชื่อตรงต่อวิชาชีพ	4.53	0.74	มากที่สุด	1
2. การปฏิบัติวิชาชีพบัญชีอย่างไม่ปกปิด หรือบิดเบือน ความจริงอันเป็นสาระสำคัญ	4.53	0.74	มากที่สุด	1
3. ความชื่อตรงต่อวิชาชีพและไม่มีส่วนได้เสียใด ๆ ของ	4.49	0.77	มาก	3

งานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ				
4. ความเที่ยงธรรมในการใช้ดุลยพินิจซึ่งอยู่บนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความลำเอียง	4.42	0.93	มาก	6
5. การใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความมีสติและระมัดระวังรอบคอบ	4.52	0.77	มากที่สุด	2
6. การมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ	4.42	0.80	มาก	6
7. การศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	4.43	0.79	มาก	5
8. การไม่นำความลับของกิจการที่ตนเองได้มาระหว่างปฏิบัติงานไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง	4.44	0.89	มาก	4
9. การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	4.49	0.80	มาก	3
10. การให้บริการทางวิชาชีพบัญชีสอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี	4.44	0.79	มาก	4
รวม	4.47	0.75	มาก	-

จากตารางที่ 4-3 พบว่า ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D = 0.75) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อันดับแรก ได้แก่ การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีอย่างไม่ปกปิด หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ($\bar{X}=4.53$, S.D = 0.74) รองลงมา ได้แก่ การใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความมีสติและระมัดระวังรอบคอบ ($\bar{X}=4.52$, S.D = 0.77) ความซื่อตรงต่อวิชาชีพและไม่มีส่วนได้เสียใด ๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.49$, S.D = 0.77) และการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X}=4.49$, S.D = 0.80) การให้บริการทางวิชาชีพบัญชีสอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี ($\bar{X}=4.44$, S.D = 0.79) การไม่นำความลับของกิจการที่ตนเองได้มาระหว่างปฏิบัติงานไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง ($\bar{X}=4.44$, S.D = 0.89) การศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ($\bar{X}=4.43$, S.D = 0.79) การมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.42$, S.D = 0.80) และความเที่ยงธรรมในการใช้ดุลยพินิจซึ่งอยู่บนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความลำเอียง ($\bar{X}=4.42$, S.D = 0.93) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านภาษา โดยรวมและรายข้อ

ด้านภาษา	ระดับความพร้อม		ระดับความพร้อม	อันดับที่
	\bar{X}	S.D		
1. ความสามารถในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ	3.80	0.67	มาก	1
2. ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ด้วยตนเอง	3.39	0.83	ปานกลาง	4
3. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (การเขียนและถูกต้องตามหลักภาษา)	3.15	0.61	ปานกลาง	7
4. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น (กลุ่มสมาชิกอาเซียน) ในการเขียนเพื่อการสื่อสารให้มีประสิทธิผล (การเขียนถูกต้องตามหลักภาษา)	2.89	0.59	ปานกลาง	8
5. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยการพูดเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล (การพูด มารยาท และกิริยาท่าทางการแสดงออกที่เหมาะสม)	3.47	0.65	ปานกลาง	2
6. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น (ภาษาที่กลุ่มในประเทศอาเซียนด้วยการพูดเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล (การพูดที่ชัดเจน ตรงประเด็น และแสดงบทบาทที่เหมาะสม)	3.27	0.96	ปานกลาง	5
7. ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญในการอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.40	0.67	ปานกลาง	3
8. ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาอังกฤษ	3.16	1.07	ปานกลาง	6
9. ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาต่างประเทศ (อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน)	2.79	0.92	ปานกลาง	9
รวม	3.26	0.54	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4-4 พบว่า ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านภาษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$, S.D = 0.54) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X}=3.80$, S.D = 0.67) มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ข้อที่เหลือมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยการพูดเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล (การพูด มารยาท และ กิริยาท่าทางการแสดงออกที่เหมาะสม) ($\bar{X}=3.47$, S.D = 0.65) ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญ ในการอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.40$, S.D = 0.67) ความสามารถในการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศได้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=3.39$, S.D = 0.83) ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ อื่น (ภาษาที่กลุ่มในประเทศอาเซียนด้วยการพูดเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล (การพูดที่ชัดเจน ตรง ประเด็น และแสดงบทบาทที่เหมาะสม) ($\bar{X}=3.27$, S.D = 0.96) ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาอังกฤษ ($\bar{X}=3.16$, S.D = 1.07) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการ เขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (การเขียนและถูกต้องตามหลักภาษา ($\bar{X}=3.15$, S.D = 0.61) ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น (กลุ่มสมาชิกอาเซียน) ในการเขียนเพื่อการสื่อสารให้มี ประสิทธิภาพ (การเขียนถูกต้องตามหลักภาษา) ($\bar{X}=2.89$, S.D = 0.59) และ ความสามารถในการ จัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาต่างประเทศ (อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน) ($\bar{X}=2.79$, S.D = 0.92) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านกฎหมาย โดยรวมและรายด้าน

ด้านกฎหมาย	ระดับ		ระดับ	อันดับที่
	ความพร้อม	ความพร้อม		
	\bar{X}	S.D	พร้อม	
1. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี	4.16	0.80	มาก	6
2. ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี	4.26	0.80	มาก	4
3. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรและข้อกำหนดของสรรพากร	4.30	0.81	มาก	3
4. ความสามารถในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการบัญชี	4.35	0.80	มาก	2
5. ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี	4.38	0.83	มาก	1
6. การปฏิบัติงานตามกฎหมายภาษีอากร	4.24	0.89	มาก	5
7. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี	4.10	0.95	มาก	7
8. ความรู้เกี่ยวกับทักษะวิชาชีพระหว่างประเทศ	3.67	1.10	มาก	8
9. ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงการยอมรับ (MRA) ระหว่างประเทศ	3.26	1.10	มาก	10
10. ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	3.34	0.98	มาก	9
รวม	4.00	0.74	มาก	-

จากตารางที่ 4-5 พบว่า ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านกฎหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X}=4.38$, S.D = 0.83) รองลงมา ความสามารถในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการบัญชี ($\bar{X}=4.35$, S.D = 0.80) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรและข้อกำหนดของสรรพากร ($\bar{X}=4.30$, S.D = 0.81) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรและข้อกำหนดของสรรพากร ($\bar{X}=4.26$, S.D = 0.80) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X}=4.24$, S.D = 0.89) การปฏิบัติงานตามกฎหมายภาษีอากร ($\bar{X}=4.16$, S.D = 0.80) ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี ($\bar{X}=4.10$, S.D = 0.95) ความรู้

เกี่ยวกับทักษะวิชาชีพระหว่างประเทศ ($\bar{X}=3.67$, S.D =1.10) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ($\bar{X}=3.34$,S.D =0.98)ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงการยอมรับ (MRA) ระหว่างประเทศ ($\bar{X}=3.26$, S.D = 1.10) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายด้าน

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความพร้อม		ระดับความพร้อม	อันดับที่
	\bar{X}	S.D		
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.78	0.58	มาก	10
2. ความรู้ในการสื่อสารด้วยระบบเครือข่าย Social network	4.03	0.68	มาก	8
3. ความสามารถในการทำงานด้วยระบบเครือข่าย Social network	4.26	0.66	มาก	4
4. การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น	4.14	0.97	มาก	6
5. ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป	4.41	0.79	มาก	3
6. ความสามารถในการใช้โปรแกรม Excel	4.63	0.61	มากที่สุด	1
7. การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี	4.46	0.76	มาก	2
8. การมีทักษะในการใช้งานทางด้านบัญชีด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.17	0.70	มาก	5
9. การถ่ายทอดความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.10	0.79	มาก	7
10. ความมีประสิทธิภาพในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี	4.02	0.65	มาก	9
รวม	4.20	0.55	มาก	-

จากตารางที่ 4-6 พบว่า ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความสามารถในการใช้โปรแกรม Excel ($\bar{X}=4.63$, S.D = 0.61) มีความพร้อมอยู่ในระดับ

มากที่สุด ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ได้แก่ การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี ($\bar{X}=4.46$, S.D = 0.76) ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป ($\bar{X}=4.41$, S.D = 0.79) ความสามารถในการทำงานด้วยระบบเครือข่าย Social network ($\bar{X}=4.26$, S.D = 0.66) การมีทักษะในการใช้งานทางด้านบัญชีด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=4.17$, S.D =0.70) การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น ($\bar{X}=4.14$, S.D =0.97) การถ่ายทอดความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=4.10$, S.D =0.79) ความรู้ในการสื่อสารด้วยระบบเครือข่าย Social network ($\bar{X}=4.03$,S.D =0.68) ความมีประสิทธิภาพในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี ($\bar{X}=4.02$,S.D =0.55) และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=3.78$,S.D =0.58) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดห้วยมงคล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยสรุปอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางบัญชี

บุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ระดับการศึกษาที่จบสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมา ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี 5-10 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00

2. ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D = 0.72)

3. ระดับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.1.1 ด้านวิชาชีพ พบว่า ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D = 0.75)

3.1.2 ด้านภาษา ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านภาษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$, S.D = 0.54)

3.1.3 ด้านกฎหมาย ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านกฎหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D = 0.74)

3.1.4 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D = 0.55)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. บุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี ระดับการศึกษาที่จบสูงสุดปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี 5-10 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศณี กายพันธ์ และนธิ เหมมันต์ (2557 , บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องนักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 33-40 ปี มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ปัจจุบันปฏิบัติงานด้านวิชาชีพบัญชีในตำแหน่งผู้ทำบัญชีอิสระมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี 5-10 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เข้ารับอบรมความรู้ทางด้านวิชาชีพบัญชี 10-20 ชั่วโมงต่อปี ประเด็นความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีไทยโดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก

2. ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก บุคลากรมีการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษจะช่วยให้การสื่อสารสะดวกขึ้นเมื่อประเทศก้าวสู่ประชาคมอาเซียน บุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะด้านภาษาประจำชาติในภูมิภาค

อาเซียนจะช่วยให้เกิดความได้เปรียบทางการค้า และมีการพัฒนาความพร้อมด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมการเมืองและความมั่นคง ไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ก้าวทันประเทศเพื่อนบ้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา ศิวาลัย และดร.รัตพงษ์ สอนสุภาพ (บทคัดย่อ,25) ได้ ทำการศึกษาวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวของธุรกิจโรงแรมไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของโรงแรมเอ็มโพเรียมสวีท บาย ชา เทรียม ผลการศึกษาพบว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 จะส่งผลดีต่อธุรกิจ โรงแรมในด้านโอกาสที่จะดึงดูดกลุ่มลูกค้าใหม่ การปรับราคาห้องพักและแพ็คเกจ การได้แรงงานที่มี ทักษะทางด้านภาษาและงานเฉพาะด้าน แต่สิ่งที่สำคัญคือการรักษากลุ่มลูกค้าเก่าไว้ให้ได้โดยการ รักษามาตรฐานในการให้บริการ เน้นการนำเสนอบริการที่แสดงออกถึงความเป็นไทย เช่นการยิ้มและ ต้อนรับลูกค้าอย่างอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่อย่างเป็นมิตร รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์ด้านการขายและ การตลาดที่ดี แต่ก็มีสิ่งที่จะต้องระวังคือคู่แข่งที่มาลงทุนด้านธุรกิจโรงแรมก็เพิ่มมากขึ้น รวมถึงอาจมีการ โยกย้ายแรงงานบ่อยขึ้นด้วยเช่นกัน

3. ระดับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.1 ด้านวิชาชีพ บุคลากรความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพ บัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากร ปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ปฏิบัติวิชาชีพบัญชีอย่างไม่ปกปิด หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ใช้ ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความมีสติและระมัดระวังรอบคอบ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ความซื่อตรงต่อวิชาชีพและไม่มีส่วนได้เสียใด ๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ ไม่นำความลับของกิจการที่ตนเองได้มาระหว่างปฏิบัติงานไปใช้ เพื่อประโยชน์ของตนเอง ให้บริการทางวิชาชีพบัญชีสอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยลักษณ์ สุวรรณวัลย์กรและ ดร.มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2556 . บทคัดย่อ) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) จะจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 ผลการวิจัยพบว่า คุณสมบัตินี้ผู้บังคับบัญชาคาดหวังจากผู้ประกอบวิชาชีพ สอบบัญชีมากที่สุดคือ ความมีคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ การมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยคุณสมบัตินี้ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องทักษะ การทำงานและทักษะอื่นๆ ที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีเห็นว่าสำคัญมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านภาษา ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และความรับผิดชอบในหน้าที่ การงาน งานวิจัยนี้ยังพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วผู้บังคับบัญชายังเห็นว่าผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็น ผู้ ประกอบวิชาชีพ สอบบัญชีมีความพร้อมในคุณสมบัติด้านต่างๆ สำหรับการแข่งขันในประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนน้อยกว่าระดับที่ผู้บังคับบัญชาคาดหวัง เช่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีระหว่าง

ประเทศ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงไปภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน และความรู้ความเข้าใจธุรกิจที่ตรวจสอบ เป็นต้น ผลการศึกษาที่ได้น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับ สถาบันการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับการเตรียมความพร้อมในวิชาชีพของบัณฑิตและ ยกระดับมาตรฐานการศึกษาด้านการบัญชี รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแลในการเพิ่มขีดความสามารถใน การแข่งขันของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีไทย

3.2 ด้านภาษา บุคลากรมีความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านภาษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรยังขาดความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วย ภาษาต่างประเทศที่อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน ขาดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารให้มี ประสิทธิภาพตามหลักการเขียนที่ถูกต้องตามหลักภาษา ขาดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษใน การเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ขาดความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วย ภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554, บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มี ผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถาน ประกอบการจังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า เพศและอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อมใน การรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระดับการศึกษามีผลต่อความพร้อมทุกด้านได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนประสบการณ์การทำงานบัญชีมีผลต่อ ความพร้อม ด้านภาษาและด้านกฎหมาย ระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของ บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความพร้อมของบุคลากรทาง บัญชี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านวิชาชีพบัญชีและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ด้านกฎหมาย ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านกฎหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการ บัญชี มีความสามารถในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการบัญชี มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ภาษีอากรและข้อกำหนดของสรรพากร มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และสามารถปฏิบัติงาน ตามกฎหมายภาษีอากร แตกต่างกับงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554 , บทคัดย่อ) การศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีใน สถานประกอบการจังหวัดสระบุรี ด้านกฎหมาย ระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก บุคลากรมีความสามารถในการใช้

โปรแกรม Excel การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี และความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป ความสามารถในการทำงานด้วยระบบเครือข่าย Social network อีทั้งการมีทักษะในการใช้งานทางด้านบัญชีด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554 , บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการจังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่าระดับการศึกษามีผลต่อความพร้อมทุกด้านได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนประสบการณ์การทำงานบัญชีมีผลต่อความพร้อม ด้านภาษาและด้านกฎหมาย ระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านวิชาชีพบัญชีและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษให้กับบุคลากร เพื่อช่วยให้การสื่อสารมีความสะดวกมากยิ่งขึ้นเมื่อประเทศก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
2. ควรมีการพัฒนาทักษะด้านภาษาประจำชาติในภูมิภาคอาเซียนจะช่วยให้เกิดความได้เปรียบทางการค้า

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรทางการบัญชี เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
2. ควรเพิ่มกลุ่มประชากรที่มีความสอดคล้องในด้านอื่น ๆ เช่น กลุ่มเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนางาน
3. ควรมีการศึกษาความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีของนักบัญชีในเขตภูมิภาคของประเทศไทย

บรรณานุกรม

- รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด. การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือ แบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง, วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม: 2535.
- ปราณี เนรมิตรและคณะ. รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาอิทธิพลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในเขตอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์, สาขาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์: 2550.
- ศรายุทธ สมญาแสน. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตรองเท้าและชิ้นส่วนในเขตจังหวัดสมุทรสาคร. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร: 2549.
- วิสนัย ผุสดี. การรับรู้ของเกษตรกรต่อการดำเนินงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่, การค้นคว้าอิสระ: ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่: 2548.
- มยุรี กิม่วงสง. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา, การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่: 2551.
- ฉัตรมณี กลางสวัสดิ์. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเงินของประชาชนที่จัดทำบัญชีครัวเรือน กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร, รายการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บรม. สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก: 2552.
- สนั่น สงนุ้ย. การศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือน รายรับ-รายจ่าย ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด, การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่: 2550.
- สุพรรณณี ต้อนรับ. การทำบัญชีครัวเรือน ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตร และ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่, รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: 2551.
- บัญชีครัวเรือน: เครื่องมือสู่เศรษฐกิจพอเพียง วารสารศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กรกฎาคม-กันยายน 2550

การศึกษาการพัฒนาชีวิต: กรณีการออมเศรษฐกิจพอเพียงและการทำบัญชีครัวเรือน จากเว็บไซต์
<http://ThaiNGO.org> วันที่ 30 พฤศจิกายน 2551

ภาคผนวก

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน :

กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อมูลวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเป็นองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน โดยคำตอบทุกคำตอบถือเป็นความลับและไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลในแบบสอบถามชุดนี้ ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
 - ส่วนที่ 3 ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
 - ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การตอบแบบสอบถามชุดนี้ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงหน้าคำตอบที่ท่านเลือกตอบในช่อง () และเติมตัวเลขหรือข้อความลงในช่องว่าง _____ ที่ตรงกับความเป็นจริงหรือใกล้เคียงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดและขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงในการให้ข้อมูลวิจัยมา ณ โอกาสนี้

ทวีพร ดรีผอง และคณะ

ผู้วิจัย

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
: กรณีศึกษา ธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
 2. อายุ
 - () 20-25 ปี
 - () 26-30 ปี
 - () 31-35 ปี
 - () 36-40 ปี
 - () ตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป
 3. ระดับการศึกษาที่จบสูงสุด
 - () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี
 4. ประสบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี
 - () ต่ำกว่า 5 ปี
 - () 5 – 10 ปี
 - () 11 – 15 ปี
 - () 15 ปีขึ้นไป
-

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แสดงระดับการรับรู้ของผู้กรอกแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน

โดยจำแนกค่าวัดระดับการรับรู้และการปฏิบัติ

น้อยที่สุด	1	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
มาก	4	คะแนน
มากที่สุด	5	คะแนน

รายการ	ระดับความรู้ความเข้าใจ				
	1	2	3	4	5
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน					
2. ประชาคมอาเซียนจะส่งผลต่อการเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้แก่ท่าน					
3. หากมีการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษจะช่วยให้การสื่อสารสะดวกขึ้นเมื่อประเทศก้าวสู่ประชาคมอาเซียน					
4. หากท่านได้รับการพัฒนาทักษะด้านภาษาประจำชาติในภูมิภาคอาเซียนจะช่วยให้เกิดความได้เปรียบทางด้านการค้า					
5. กระทรวงการพาณิชย์เป็นเจ้าภาพหลักด้านการแลกเปลี่ยนสินค้ากับต่างประเทศซึ่งท่านจะได้รับผลกระทบจากการแลกเปลี่ยนสินค้าดังกล่าว					
6. เสาประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมสวัสดิการสังคม และสร้างอัตลักษณ์อาเซียนซึ่งจะสามารถช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้นไป					
7. ประชาคมอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคงทางอาเซียนจะช่วยให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และแข็งแกร่งมากขึ้น					
8. กฎบัตรอาเซียนเป็นร่างสนธิสัญญาที่ทำร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน ที่วางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรของสมาคมอาเซียนซึ่งจะส่งผลให้ประชาคมอาเซียนมีความเป็นปึกแผ่นและมั่นคงมากขึ้น					
9. การรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะช่วยสร้างให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สมบูรณ์และมีทิศทางการค้าที่ชัดเจนขึ้นส่งผลต่อการดำรงชีวิตของท่าน เช่น ด้านการค้าขาย ด้านการลงทุน และด้านการมีงานทำ					
10. ประเทศไทยต้องมีการพัฒนาความพร้อมด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมืองและความมั่นคง ไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ก้าวทันประเทศเพื่อนบ้าน					

ส่วนที่ 3 ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แสดงระดับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โดยจำแนกค่าวัดระดับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

น้อยที่สุด	1	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
มาก	4	คะแนน
มากที่สุด	5	คะแนน

รายการ	ระดับ				
	1	2	3	4	5
ด้านวิชาชีพบัญชี					
1. การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ					
2. การปฏิบัติวิชาชีพบัญชีอย่างไม่ปกปิด หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ					
3. ความซื่อตรงต่อวิชาชีพและไม่มีส่วนได้เสียใด ๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ					
4. ความเที่ยงธรรมในการใช้ดุลยพินิจซึ่งอยู่บนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความลำเอียง					
5. การใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความมีสติและระมัดระวังรอบคอบ					
6. การมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ					
7. การศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา					
8. การไม่นำความลับของกิจการที่ตนเองได้มาระหว่างปฏิบัติงานไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง					
9. การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					
10. การให้บริการทางวิชาชีพบัญชีสอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี					
ด้านภาษา					
1. ความสามารถในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ					
2. ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ด้วยตนเอง					

รายการ	ระดับ				
	1	2	3	4	5
ด้านภาษา (ต่อ)					
3. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (การเขียนและถูกต้องตามหลักภาษา)					
4. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น (กลุ่มสมาชิกอาเซียน) ในการเขียนเพื่อการสื่อสารให้มีประสิทธิผล (การเขียนถูกต้องตามหลักภาษา)					
5. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยการพูดเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล (การพูด มารยาท และกิริยาท่าทางการแสดงออกที่เหมาะสม)					
6. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น (ภาษาที่กลุ่มในประเทศอาเซียนด้วยการพูดเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล (การพูดที่ชัดเจน ตรงประเด็น และแสดงบทบาทที่เหมาะสม)					
7. ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญในการอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8. ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาอังกฤษ					
9. ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาต่างประเทศ (อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน)					
ด้านกฎหมาย					
1. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี					
2. ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี					
3. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรและข้อกำหนดของสรรพากร					
4. ความสามารถในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการบัญชี					
5. ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี					
6. การปฏิบัติงานตามกฎหมายภาษีอากร					
7. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี					
8. ความรู้เกี่ยวกับทักษะวิชาชีพระหว่างประเทศ					
9. ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงการยอมรับ (MRA) ระหว่างประเทศ					
10. ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี					

รายการ	ระดับ				
	1	2	3	4	5
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
2. ความรู้ในการสื่อสารด้วยระบบเครือข่าย Social network					
3. ความสามารถในการทำงานด้วยระบบเครือข่าย Social network					
4. การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น					
5. ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป					
6. ความสามารถในการใช้โปรแกรม Excel					
7. การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี					
8. การมีทักษะในการใช้งานทางด้านบัญชีด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
9. การถ่ายทอดความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ					
10. ความมีประสิทธิภาพในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะการจัดทำบัญชีครุว์เรียน

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล นางสาวพิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์
2. ตำแหน่งปัจจุบัน พนักงานมหาวิทยาลัย (อาจารย์)
3. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อ

สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตวังไกลกังวล มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ตำบลหนองแก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี 77110
โทรศัพท์ 032-618-500 โทรสาร 032-618-570

E-mail : guitar_maneewong@hotmail.com มือถือ 091-768-8964

4. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรีบัญชีบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปริญญาโทบัญชีมหาบัณฑิต สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ – วิจัยทางการบัญชี
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ - ไม่มี

ผู้ร่วมวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล นางสาววิจิตรรัตน์ บุญทอง

2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ระดับ 6

3. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อ

สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาเขตวังไกลกังวล มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
77110 โทรศัพท์ 032-618-500 โทรสาร 032-618-570

Email: kunglove19@hotmail.com

4. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี บัณฑิตบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ – ระบบบัญชี และบัญชีภาษีอากร

6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ - ไม่มี